

My i nasza
szkoła

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1

2

3

**Kochane Drugoklasistki,
Kochani Drugoklasiści,**
podręcznik „My i nasza szkoła”
powstał dzięki pracy wielu osób.
Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.
Za rok będzie szkolnym przewodnikiem
dla Waszych młodszych koleżanek i kolegów.

Wypróbujcie bezpłatne interaktywne podręczniki z ćwiczeniami:

www.mcourser.pl/SztukaUczenia

Informacje dla rodziców i nauczycieli:

www.sztukauczenia.pl

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Monika Zatorska

Klasa 2

Część 4

Katowice 2018

ISBN 978-83-86566-30-3 (całość) ISBN 978-83-86566-39-6 (część 4)

Spis treści

MAJOWE SPOTKANIA

- 4-5 „Gazeta Przyjazna” – 1, 2, 3 maja
- 6-7 Mój maj
- 8-9 Bajka o flądrze
- 10-11 Ryby
- 12-13 Doświadczenia z wodą
- 14-15 Załek słówek –
wyrazy z *ch* niewymiennym

NASZE UCZUCIA

- 16-17 Uczucia
- 18-21 Różowe kontra zielone, czyli dzień walki
ze stereotypami
- 22-23 Co czujemy?
- 24-27 Strach ma wielkie oczy
- 28-29 Załek słówek – utrata dźwięczności
- 30-31 Starszy brat
- 32-33 „Gazeta Przyjazna” – 26 maja
- 34-35 Gniazdo
- 36-37 Ptaki
- 38-39 Załek słówek – *nad, pod, w, za...*
- 40-41 Mamy prawo

KSIĄŻKI

JAK CZARODZIEJSKIE DYWANY

- 42-43 Spotkania z książką
- 44-47 Dzień Czytelniczki i Czytelnika
- 48-49 Jan Brzechwa dzieciom
- 50-51 Jak zrobić papier?
- 52-53 Załek słówek – powtórzenie

BADAMY, DOCIEKAMY, EKSPERYMENTUJEMY

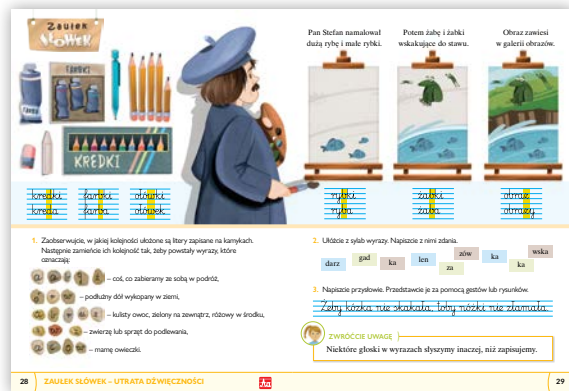
- 54-55 Ciekawość
- 56-59 Festiwal nauki
- 60-61 Cyber-Ryba
- 62-63 Załek słówek – skróty

WKRÓTCE WAKACJE

- 64-65 Klasowa informacja turystyczna
- 66-67 Jura Krakowsko-Częstochowska
- 68-69 Załek słówek – powtórzenie
- 70-71 Warmia i Mazury
- 72-73 „Gazeta Przyjazna” – 22 czerwca
- 74-75 Jeszcze tylko chwilek parę...
- 76-77 Wierszyki ortograficzne
- 78-79 Co już wiemy? Co potrafimy?

„Gazeta Przyjazna” – inspiracja do tworzenia klasowej gazety.

Zaułek słówek – zabawy i ćwiczenia słownikowe, gramatyczne i ortograficzne.

Edukacja polonistyczna

Edukacja społeczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja matematyczna

Doświadczenia, eksperymenty.

Teksty literackie.

Inspiracje artystyczne

Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

1**1 maja**

Święto Pracy

2**2 maja**Dzień Flagi
Rzeczypospolitej
Polskiej**3****3 maja**Święto
Narodowe
trzeciego Maja**Gazeta****Przyjazna**

Czasopismo klasy 2

Numer 10

Majowe święta

1 maja to Święto Pracy. Obchodzi się je w wielu krajach. Tego dnia w szczególny sposób okazujemy szacunek osobom, które starają się jak najlepiej wykonywać swoją pracę.

2 maja jest Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Kolorystyka naszej flagi nawiązuje do godła Polski. Górny pas reprezentuje orła białego, a dolny tło godła. Kolor biały oznacza czystość, a czerwony waleczność i odwagę.

3 maja obchodzimy Święto Narodowe Trzeciego Maja. Ustanowiono je na pamiątkę uchwalenia w 1791 roku pierwszej w Polsce i w Europie konstytucji. Konstytucja to najważniejszy dokument w państwie. Zapisano w nim prawa i obowiązki każdego obywatela.

WARTO PAMIĘTAĆ

2 maja obchodzimy też Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

Pozdrawiamy wszystkich Rodaków na całym świecie!

MAMY NOWYCH CZYTELNIKÓW

Nawiązała z nami kontakt klasa druga z jednej z katowickich szkół. Oto fragment listu:

Od Bartka z Waszej klasy otrzymaliśmy kilka numerów „Gazety Przyjaznej”. Gratulujemy pomysłu! Chętnie będziemy z Wami korespondować. Przesyłamy zdjęcie z parady, która co roku odbywa się z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Może zamieścicie je w swojej gazecie?

Zaproszenie

Klasa 2a wraz z rodzicami zaprasza wszystkich chętnych na majówkę. Weźcie rower, ubierzcie się na biało-czerwono. Mile widziane są również biało-czerwone ozdoby roweru. Zbiórka 3 maja o godzinie 10.00 przy ulicy Przyjaznej 3.

Natalia Usenko

Mój maj

W roku dwanaście jest miesięcy,
każdy ma w sobie coś miłego.
A ja po prostu maj uwielbiam
i czekam cały rok na niego!

Bo jest szalony!
I niezwykły!
Bo zmienia park w zielone morze
i wszystko kwitnie,
rośnie,
śpiewa,
i każdy w dobrym jest humorze...

Ptaki świergoczą jak szalone,
można po lekcjach biec na lody.
Zrywam się z łóżka bez budzika
i mam ochotę na przygody!

Soboty spędzam na rowerze,
urządzam piknik gdzieś na łące
i tylko żal mi, że ten miesiąc
nie może trwać...
przez TRZY MIESIĄCE!

1. W jaki sposób maj został przedstawiony w wierszu, a w jaki sposób – na ilustracji?
2. Jak rozumiecie zdania: „Park się zamienia w zielone morze” oraz „Maj jest szalony”? Porozmawiajcie na ten temat.
3. Napiszcie swoje wiersze o maju i wykonajcie do nich ilustracje. Przygotujcie wystawę prac. Zaproponujcie tytuł wystawy.

Agnieszka Frączek

Bajka o flądrze

Przed wiekami w Bałtyku żyła flądra, która marzyła, by rządzić światem. No, może nie całym światem. „Na lądzie – myślała – niech sobie królują inni. Ale tu, pod wodą, królową mogę być tylko ja. Nikt inny przecież nie jest tak mądry, wytworny i sprawiedliwy. I na pewno nikt tak szybko nie pływa. Nikt!” – zachwycała się sobą. Na sąsiadów flądra zerkiała z wyższością. Łososie? Dorsze? Makrele? Żadne nie mogły się z nią równać. Jesiotry? Śledzie? Flądra na ich widok tylko prychała wyniośle.

„Same niezdary i cudaki” – myślała o swoich sąsiadach.

„Potrzebują kogoś, kto będzie nimi rządził”.

– Wybierzemy króla! – zaproponowała więc.

– Ale jak? – dopytywały ryby.

– Staniemy do zawodów. Wystartujemy spod tamtej kępy glonów, widzicie?

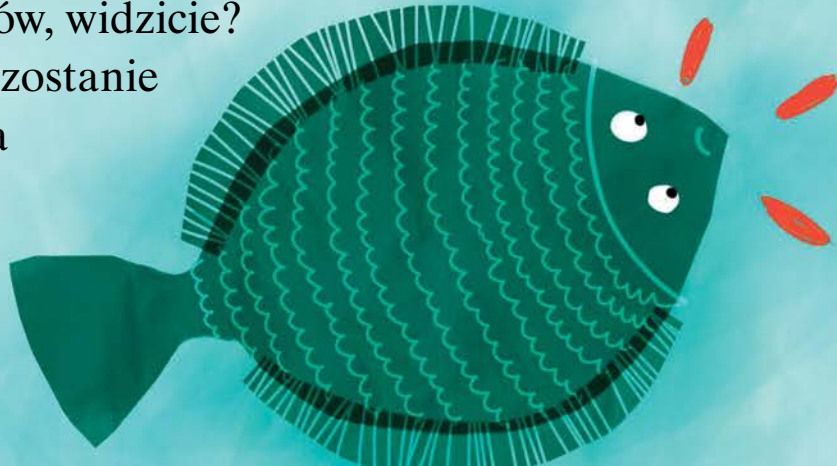
A królem lub królową zostanie

ta ryba, która pierwsza

dopłynie do przystani.

Do biegu... gotowi...

start!

Śmignęły w dal dorsze, łososie i jesiotry. Pomknęły makrele, śledzie i sardynki. Szybciej! Prędzej!! Dalej!!!

Tylko jedna flądra się nie spieszyła. „I tak będę pierwsza. Jestem przecież nie tylko najmądrzejsza i najwytworniejsza, ale również najszybsza!” Płynęła więc spokojnie, to wyobrażając sobie, jak pięknie będzie wyglądała w koronie, to zastanawiając się, w której płetwie wygodniej jej będzie trzymać berło.

Kiedy wreszcie zbliżyła się do przystani, usłyszała gromkie oklaski i wiwaty:

– Hura! Niech żyje król!

– Chyba królowa – mruknęła flądra, pewna, że ryby wiwatuja na jej widok. Dumnie podniosła łebek i... I zobaczyła śledzia w koronie! Skromny, niepozorny śledź pierwszy dopłynął do celu.

– Co?! Ten pospolity śledź królem?! – flądra tak się złościła, aż całkiem wykrzywił jej się pyszczek, a ona sama stała się płaska jak kartka papieru.

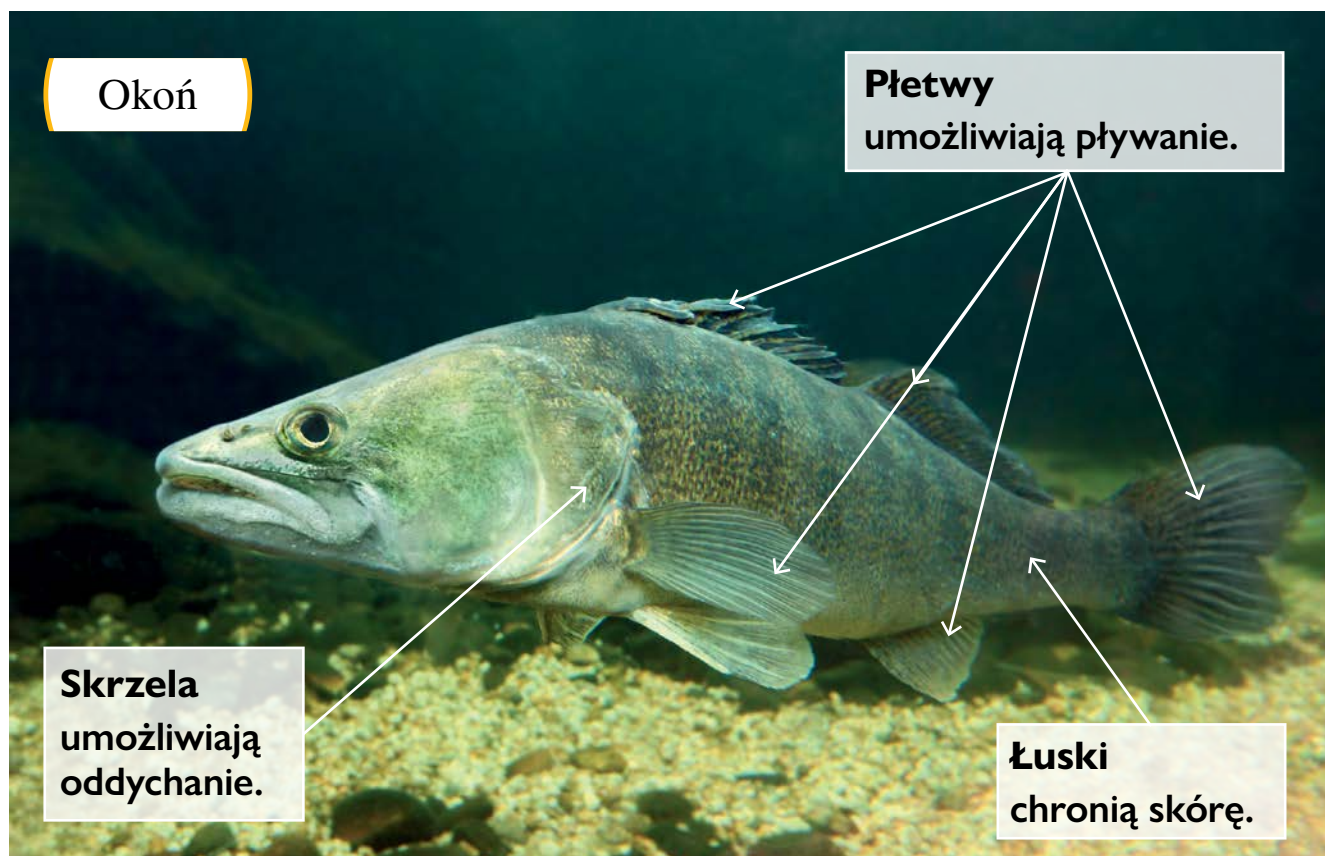
Podobno złość wciąż jej nie przeszła. Dlatego i dzisiaj wygląda tak jak w dniu, w którym śledź został królem ryb.

1. Co flądra sądziła o innych rybach, a co – o sobie?
2. Porozmawiajcie o tym, dlaczego flądra nie wygrała zawodów.
3. Jakie ryby występują w opowiadaniu? Dowiedzcie się, jak wyglądają i gdzie żyją.
4. Wykonajcie dowolną techniką plastyczną ilustracje do bajki o flądrze. Ułóżcie z nich historyjkę obrazkową.

Ryby

Zwierzętami, które całe życie spędzają w wodzie, są ryby. Niektóre z nich żyją w wodach słodkich, czyli rzekach, jeziorach i stawach.

Rzeka

Inne ryby żyją w wodach słonych, czyli w morzach i oceanach. Te wody rzeczywiście są słone, natomiast wody słodkie nie mają słodkiego smaku. Nazywa się je tak, ponieważ zawierają bardzo mało soli.

Morze

CZY WIESZ, ŻE...

Łosoś to ryba wędrowna. Większość życia spędza w morzu, ale w pewnych okresach życia, zwanych tarłem, wędruje do rzeki, żeby tam złożyć jajeczka, czyli ikrę. Z niej rozwiną się młode łososie, które po 2–3 latach powędrują do morza.

Tuńczyk

Łosoś

Linia boczna
ułatwia rybie
orientację
w wodzie.

Dorsze

Doświadczenia z wodą

Uciekający pieprz

Przygotujcie: głęboki talerz, wodę, 2 patyczki higieniczne, zmielony pieprz, płyn do mycia naczyń.

Do talerza wlejcie trochę wody. Posypcie ją pieprzem równomiernie na całej powierzchni. Dotknijcie wody patyczkiem i obserwujcie, czy coś się dzieje z pieprzem. Drugi patyczek zamoczczone w płynie do mycia naczyń. Włóżcie go do wody i przytrzymajcie chwilę, przyciskając do dna. Powiedzcie, co się stało.

Dziurawa butelka

Przygotujcie: plastikową butelkę, pinezkę, wodę i miskę.

Zróbcie pinezką cztery małe dziurki w butelce. Nalejcie wody do pełna, zakrywając palcami dziurki podczas nalewania. Zakręćcie butelkę. Powoli odsuńcie palce. Sprawdźcie, co się będzie działo z wodą. Następnie butelkę umieśćcie w misce. Odkręćcie nakrętkę. Obserwujcie, co się będzie działo.

Zgniatanie butelki

Przygotujcie: plastikową butelkę, bardzo ciepłą wodę.

Do pustej plastikowej butelki wlejcie trochę bardzo ciepłej wody i zakręćcie butelkę. Obracajcie nią na wszystkie strony. Następnie włóżcie butelkę pod strumień zimnej wody i obserwujcie, co się stanie.

Tańczące rodzyunki

Przygotujcie: wysoką szklankę, wodę gazowaną, kilka rodzynków.

Wlejcie do szklanki wodę gazowaną. Wrzućcie do niej rodzyunki i obserwujcie, co się będzie z nimi działo.

Górka z wody

Przygotujcie: wodę, szklankę, tacę, kilkadziesiąt monet o wartości 2 lub 5 gr.

Postawcie na tacy szklankę i nalejcie do niej wody do pełna. Wrzucajcie delikatnie do szklanki po jednej monecie. Obserwujcie z boku wodę w szklance. Jak myślicie, co się będzie działo? Sprawdźcie swoje przypuszczenia. Zamiast monet możecie użyć spinaczy biurowych.

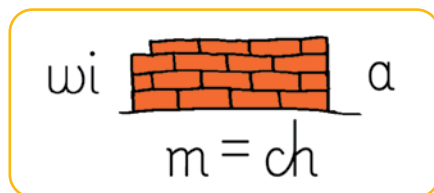
1. Co przedstawia ilustracja? Które wyrazy możecie wykorzystać do jej opisania?
 bochenek • chomik • chorągiewka • chłopiec • puchar • samochód
 schody • wichura • chata • kuchnia • tchórz • szachy • spadochron

2. Napiszcie pytania do zdań.

Zuchy mają niebieskie chusty.
 Chłopcy grają w szachy.
 Michalina podziwiała chabry.
 Michał chce pokroić chleb.

3. Rozwiążcie rebus.

Zautek SŁÓWEK

- Odszukajcie wyrazy ukryte w słowach: **chusta, chmura, schronisko**.
- Dobierzcie w pary wyrazy tak, aby powstały wyrażenia, takie jak **gradowa chmura**.

ostrzy pachnące gradowa chmura
szachowy trujący muchomor kwiaty turniej
chrzan

- Jak wyobrażacie sobie Chatę Czterech Wichrów? Zróbcie makietę takiej chaty, posługując się dowolną techniką plastyczną.

Natalia Usenko

Uczucia

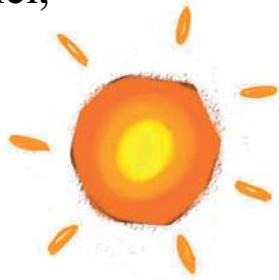
Cokolwiek się wydarzy –
czy martwisz się,
czy marzysz –
tak wiele różnych uczuć
na twojej widać twarzy!
Dzień każdy nam przynosi
tych uczuć bardzo dużo...
I każde jest potrzebne.
I wszystkie czemuś służą.

Przypłyną i odpłyną,
bo żadne nie trwa wiecznie!
Niektóre są przyjemne,
a inne – niekoniecznie...
Po prostu są, i kropka!
Niech nikt więc nie próbuje
powiedzieć:
– Nie masz prawa
czuć tego, co dziś czujesz!

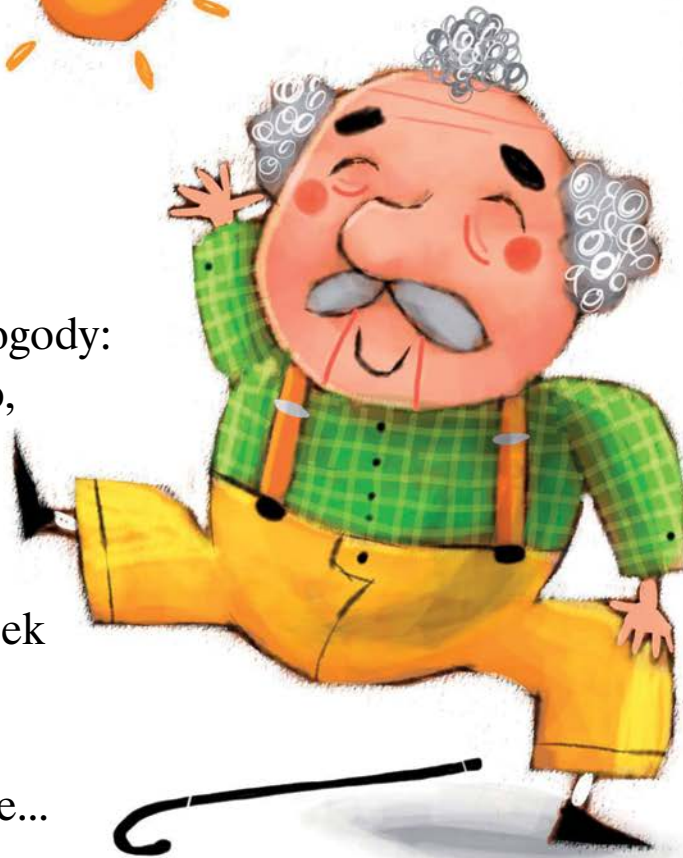

Masz prawo do nadziei,
do smutków
i radości,
do gniewu
i zdumienia,
współczucia
i zazdrości.

Uczucia są podobne
do wszystkich zmian pogody:
przychodzą do każdego,
czy stary jest,
czy młody.

Lecz nawet wielki smutek
odejdzie i przeminie.
Jak kończy się ulewa,
jak znika śnieg po zimie...

1. Jakie uczucia zostały wymienione w wierszu? Jakie znacie inne uczucia?
2. Odszukajcie fragment wiersza, który mówi o tym, do czego podobne są uczucia. Do czego jeszcze można porównać uczucia?
3. Czy uczucia są nam potrzebne? Jaką rolę odgrywają w naszym życiu? Co by było, gdyby ludzie nie mieli uczuć?
4. Namalujcie dwie ilustracje: jedną przedstawiającą radość, a drugą – smutek.

Różowe kontra zielone, czyli dzień walki ze stereotypami

Dzień w kolorze oznaczał, że do szkoły można przyjść bez mundurka.

W szkole większość chłopców była w czarnych bluzach, tylko Paweł, Mikołaj i Bartek – w zielonych, jakby się umówili, choć się nie umawiali.

Dziewczyny były całe różowe, tylko Nikola była zielona.

– Nie możesz być zielona – oburzył się Bartek. – To kolor tylko dla chłopaków, a ty jesteś dziewczyną.

– Wiem – powiedziała Nikola spokojnie – ale ja nie lubię różowego, tylko zielony.

– Wszystkie dziewczyny lubią różowy – Zosia stanęła po stronie Bartka.

– Mama powiedziała, że mogę być zielona w ramach walki ze stereotypami – upierała się Nikola.

- Stereo-typami, ha, ha, stereo-typami – zaśmiewał się Bartek.
- Co to są za typy te stereo? – zaciekał się Mikołaj.
- To są takie typy, co wyją za głośno na stadionach i policja im zakłada kajdanki – tłumaczył Paweł.

Chłopcy zaczęli pohukiwać, udając nie tyle kibiców, co rozszczekane stado groźnych wilków.

- Co to za hałasy? Gdzie wy jesteście? W lesie czy w szkole? Nawet w lesie tak wrzeszczeć nie można, bo się zwierzęta wystraszą – skarciła klasę pani Madzia. – O co te hałasy, moje drogie ananasy z drugiej klasy? Czy ktoś mi wyjaśni?

Pani Madzia zawsze potrafiła klasę rozweselić i każdy wybryk obrócić w żart.

- Hałasy są o to, że Nikola jest zielona i że ona walczy z wyjcami, które są stereo – wyjaśniła Zosia.
- Nie z wyjcami, tylko z typami stereo walczy, proszę pani – tłumaczył Bartek.

- Nic nie rozumiem, może Nikola powie, o co chodzi i o co walczy.
- Ja nie walczę, tylko nie chcę być różowa i też zbieram karty z piłkarzami, i będę kiedyś kierowcą rajdowym, bo lubię samochody, a to mama mówi, że mogę być zielona w ramach walki ze stereotypami.
- Ja też będę kierowcą rajdowym – Bartek wyskoczył aż na środek klasy i zaczął kręcić rękami, jakby prowadził samochód.
- Mówiłeś, że będziesz narciarzem – przypomniała Zosia.
- I kierowcą, i narciarzem, bo zdolny jestem do wszystkiego – upierał się Bartek.
- W to nie wątpię – powiedziała pani Madzia.
- Już wiem, o co chodzi – dodała. – Nareszcie jestem w domu.
- W szkole, proszę pani – wtrąciła Zosia.
- Cicho, cicho, siadamy w ławkach, zaraz sobie wszystko wyjaśnimy. Paweł usiadł od razu.

Przypomniał sobie sen, w którym próbował wykrzyczeć słowo „cicho!” i nie mógł wydobyć z siebie głosu. Postanowił, że jak tylko zacznie się przerwa, podjedzie do Mikołaja i wypowie magiczne słowo.

– Musimy sobie wyjaśnić ten „stereotyp”, bo widzę, że tkwicie w stereotypach, nie wiedząc, co to takiego. Kto w waszym domu wbija gwoździe w ścianę?

– Tata.

– Kto prasuje pranie?

– Mama.

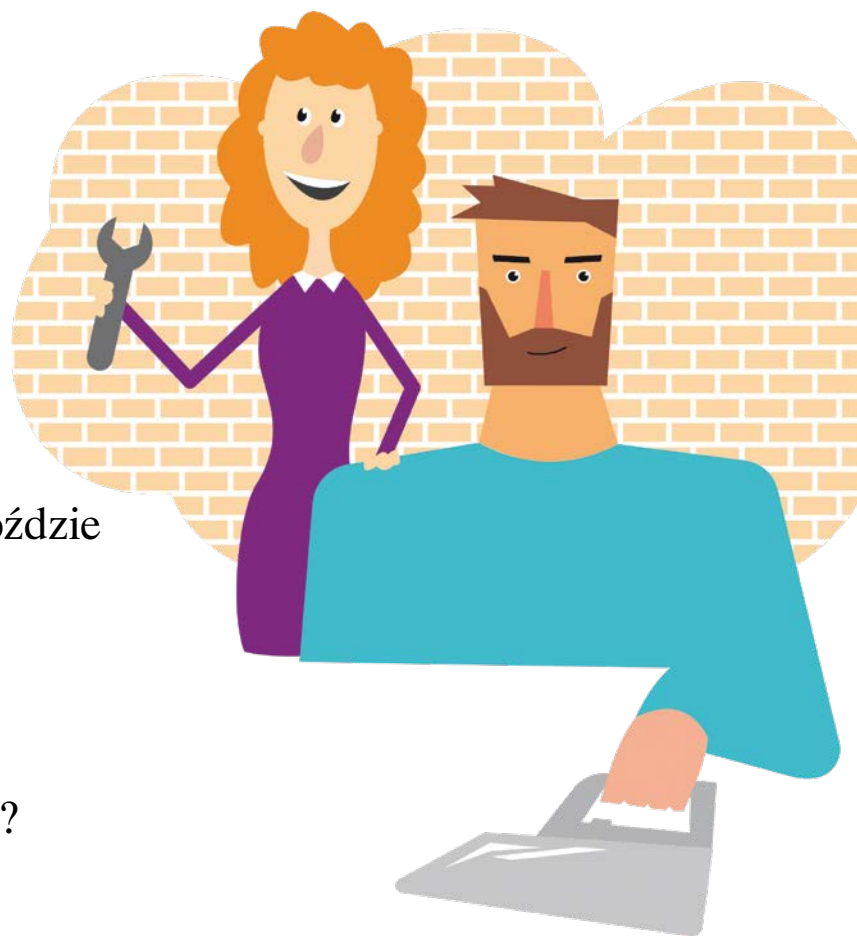
– A dlaczego tata nie prasuje?

– Bo nie lubi.

– A mój lubi, bo się nauczył.

– I to właśnie jest stereotyp: schematyczny, utrwalony przez zwyczaj podział obowiązków między kobiety i mężczyzn. Przez lata nam wmawiano, że coś jest tylko męskie, a coś – żeńskie. A przecież wcale tak być nie musi. Nikola może być kierowcą rajdowym i może nie lubić różowego koloru. A tata może prasować i gotować, jeśli to lubi i jeśli dzieli z mamą obowiązki w domu. Rozumiecie?

– Nie.

1. Wymieńcie postaci, które występują w tym opowiadaniu.
2. Przeczytajcie fragment, który wyjaśnia, co to są stereotypy. Porozmawiajcie na ten temat.
3. Zaproponujcie inny tytuł opowiadania.
4. Jeśli chcecie poznać inne przygody Nikoli, sięgnijcie po książki autorstwa Marty Fox, np. „Zielona Nikola” lub „Bartek Wścieklica”.

Co czujemy?

Ale mnie przestraszyłaś!
Myślałam, że w pokoju
nikogo nie ma.

Hura! Wygrałam
w turnieju szachowym!
Jak ja się cieszę!

Gdzie się podział Reks?
Od kilku godzin nie ma go
w domu. Co będzie,
jeśli się zgubił?

- Przyjrzyjcie się propozycjom znaczków, a potem zaprojektujcie własne.

złość

zaskoczenie

radość

smutek

zaniepokojenie

strach

Jak długo można czekać na Alę?! Jeszcze chwila, a spóźnimy się do kina!

Ojej, to prezent dla mnie? Ale niespodzianka! Bardzo ci dziękuję.

Skąd się wzięła zielona żabka na moim dywanie?

1. Jakie emocje przeżywa dziewczynka? Rozpoznajcie je na podstawie wyrazu twarzy, gestów i wypowiedzi. Dopasujcie do nich znaczki.
2. Dowiedzcie się, co to jest mowa ciała.
3. Wymyślcie w parach lub w większych grupach scenki przedstawiające różne sytuacje. Pobawcie się w odgadywanie, jakie uczucia zostały w nich pokazane.
4. Dokończcie: „ Jest mi smutno, gdy...”, „Czuję radość, gdy...”, „Boję się, gdy...”.
5. Na ostatnim zdjęciu dziewczynka dziękuje za prezent. Jakie znacie inne zwroty grzecznościowe?

Strach ma wielkie oczy

Tomek od zawsze bał się pajaków. Dlaczego? Dokładnie nie wiadomo. Może dlatego, że miały mnóstwo długich nóg, na których potrafiły bardzo szybko biegać? Takie nogi dawały dużo możliwości, dlatego Tomek był pewny, że pająki potrafią też doskonale skakać. To była ich tajna broń! Co prawda nigdy nie widział skaczącego

pajaka, ale to niczego nie zmieniało. Tak jak tłumaczenia rodziców, że pajak jest malutki, dużo mniejszy od Tomka, i nie ma się czego bać. „Akurat” – myślał Tomek, a kiedy tylko pojawiał się jakiś pajak, wrzeszczał: „Ratuuuuunku!” i wskakiwał na krzesło. Wtedy tata biegł po szklanekę, a mama po spodeczek (albo odwrotnie). Łapali w nie pajaka (ostrożnie, żeby nie przytrzasnąć mu żadnej nóżki) i wyrzucali przez balkon, a Tomek schodził z krzesła.

I tak było aż do dnia, kiedy podczas zabawy na balkonie młodsza siostra Tomka, Tola, zamarła przerażona z szeroko otwartymi oczami.

– Co ci się stało?! – przestraszył się Tomek. Tola tylko zamachała rozpaczliwie rękami w kierunku donicy z czerwoną pelargonią.

Tomek spojrzał na donicę i też zamarł. Na pelargonii bezczelnie rozsiadł się... wielki pajak! „Ratuuuuunku!” – chciał wrzasnąć Tomek, ale w tym momencie Tola złapała brata za rękę i Tomek zamknął usta. Jak ma się bać, kiedy boi się Tola? Jego wrzask przestraszy ją jeszcze bardziej. Więc chociaż strach ścisnął go za gardło, powiedział:

– Nie bój się, to na pewno miły pajak. Ma na imię Pędzistałw.

– Pędziszlaw? A co on tu robi? – Tola przestała ściskać rękę brata.
– On... on się opala. – Tomek zdziwił się, że głos już mu nie drży.
– Tak bez ubrania? – Tola zachichotała i kucnęła przed donicą.
– Może czeka, aż mu mama zrobi kostium z pajęczyny?
– Ojej, to on ma mamę? – Tola pochyliła się nad pajakiem, który w tym samym momencie zbiegł po liściu i zniknął na balkonie sąsiada.

– Pędziszlaw! Pędziszlaw uciekł – zasmuciła się Tola.

– Jaki znowu Pędziszlaw? – zainteresował się tata, który właśnie pojawił się na balkonie.

– Nasz pająk! – wyjaśniła z dumą Tola. – Mój i Tomka.

– Przecież Tomek boi się pająków. – Tata spojrzał na syna zaskoczony.

– No właśnie... chyba... już się nie boję – oświadczył Tomek.

– Brawo, synu! Ale jak to zrobiłeś? – zapytał tata.

– To nie ja, to Pędziszlaw. Uciekł i zabrał mój strach ze sobą – uśmiechnął się Tomek.

1. W jaki sposób Tomek okazywał strach? Jak okazywała strach Tola? Poszukajcie w tekście odpowiedzi na te pytania.
2. Opowiedzcie, jak zachował się Tomek, żeby uspokoić siostrę.
3. Porozmawiajcie o tym, jakie znacie sposoby radzenia sobie ze strachem.
4. Poszukajcie w książkach lub w internecie informacji o pająkach.

Agnieszka Frączek

Strach ma wielkie oczy

Stał sobie w polu strach w burym łachu.

Stał i wróbelkom **napędzał strachu**.

Stał, aż pewnego dnia, późnym latem,

przyfrunął z dala wróbel bohater,

bez ceregieli siadł mu na czapie

i choć strach groził: „Zaraz cię złapię!”,

to wróbel, zamiast **strachu się najeść**,

nastroszył piórka swoim zwyczajem

i się rozgościł, ćwierkając hardo.

Wtedy strach stracha ścisnął za gardło –

trudno się przecież nie bać wróbelka,

który się nawet stracha nie lęka!

Gdy ptak mu śmiało po głowie brykał,

strach się ze strachu trząsł jak osika.

Lecz potem trochę się uspokoił...

A wreszcie całkiem **strach swój oswoił**

i dziś się cieszy gościem uroczym.

Bo **strach** – wiadomo – **ma wielkie oczy**.

- Jak zrobić kukielkę stracha na wróble?

Strach ma wielkie oczy –
mówimy tak o sytuacji,
kiedy baliśmy się czegoś,
co wcale nie było straszne.

Najeść się strachu –
bardzo się czegoś
wystraszyć.

Napędzić kogoś strachu –
przestraszyć kogoś.

Oswoić strach –
pokonać strach,
przestać się czegoś bać.

1. Zaproponujcie scenki przedstawiające rozmowę stracha z wróblem.
2. Sprawdźcie w atlasie drzew lub w internecie, jak wygląda osika.
3. Gdy chcemy przytoczyć czyjąś wypowiedź, możemy napisać ją w cudzysłowie. Poszukajcie takiego przykładu w wierszu.
4. Jeśli chcecie przeczytać o innych strachach, sięgnijcie po książkę Małgorzaty Strzałkowskiej pod tytułem „Wiersze, że aż strach!”.

Zaulek SŁÓWEK

kredki
kreda

faruki
farba

otówki
otówek

1. Zaobserwujcie, w jakiej kolejności ułożone są litery zapisane na kamykach. Następnie zamieńcie ich kolejność tak, żeby powstały wyrazy, które oznaczają:

a a b g ż – coś, co zabieramy ze sobą w podróż,

ó r w – podłużny dół wykopany w ziemi,

a b r n z – kulisty owoc, zielony na zewnątrz, różowy w środku,

ę w ż – zwierzę lub sprzęt do podlewania,

a c o w – mamę owieczki.

Pan Stefan namalował
dużą rybę i małe rybki.

Potem żabę i żabki
wskakujące do stawu.

Obraz zawiesi
w galerii obrazów.

rybki
ryba

żabki
żaba

obraz
obrazy

2. Ułóżcie z sylab wyrazy. Napiszcie z nimi zdania.

darz

gad

ka

len

za

zów

ka

ka

wska

3. Napiszcie przysłowie. Przedstawcie je za pomocą gestów lub rysunków.

Żeby kózka nie skakała, toby nóżki nie zlamala.

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Niektóre głoski w wyrazach słyszymy inaczej, niż zapisujemy.

Agnieszka Frączek

Starszy brat

– Ale przecież ono jest moje! – zaprotestowałem, kiedy tata z dziadkiem znieśli ze strychu drewniane łóżeczko. Tata zrobił je specjalnie dla mnie, dawno, dawno temu, jeszcze zanim przyszedłem na świat. A dziadek, żeby przyjemniej mi się zasypiało, wyrzeźbił na bokach łóżka sylwetki ptaków. Bardzo je lubiłem! Czasem, kiedy na nie spoglądałem, wydawało mi się nawet, że ptaki gwizdzą, świergoczą i ćwierkają.

Spałem w tym łóżeczku bardzo długo. Dopiero kiedy poszedłem do przedszkola, nagle zrobiło się za małe. Tata wyniósł je wtedy na strych, a ja dostałem tapczan. Szkoda...

A teraz na świat przyszła moja siostra.

– Wśród drewnianych ptaszków będzie jej się słodko spało – cieszy się babcia, a tata prasuje pościel w kolorowe słonie. Moją pościel!

Wcale mi się to wszystko nie podoba... A przecież tak się cieszyłem, że będę miał siostrę, tak na nią czekałem!

Rozumiem, że ona jest jeszcze za mała, żeby zagrać ze mną w piłkę, za mała nawet na wspólne budowanie wieżowców z klocków. Ale mogłaby chociaż słuchać, kiedy do niej mówię, prawda? A ona albo je, albo śpi. Zresztą nie, przepraszam, czasami jeszcze płacze. Wtedy w ogóle nie mogę się uczyć! I chyba wcale nie ma poczucia humoru. Nie uśmiecha się nawet wtedy, kiedy specjalnie dla niej robię głupie miny! Ani wtedy, kiedy czytam jej najzabawniejsze fragmenty „Mikołajka”. Zupełnie inaczej sobie to wszystko wyobrażałem...

Ale zaraz... Zaraz, zaraz! Co to było?! Jeszcze raz zajrzałem do łóżeczka i...

– Mamo! Tato!!! Chodźcie prędko! Ona się uśmiechnęła!
Uśmiechnęła się DO MNIE!
– I nadal się uśmiecha – cieszył się tata.
– Uśmiecha się do ciebie, do starszego brata – dodała mama,
a ja mało nie pękłem z dumy.
Od tamtej pory często się z siostrą do siebie uśmiechamy.
A rzeźbione ptaki gwizdzą, świergoczą i ćwierkają...

1. Co może się zmienić w życiu rodziny, gdy na świat przychodzi młodsze rodzeństwo? Porozmawiajcie na ten temat odwołując się do przeczytanego tekstu i własnych doświadczeń.
2. Opowiedzcie, co przedstawia ilustracja.
3. Zaproponujcie dalszy ciąg opowiadania Roberta.
4. Przeczytajcie wybraną książkę o Mikołajku. Autorami serii książek o przygodach tego chłopca są René Goscinny (czytaj: gosini) i Jean-Jacques Sempé (czytaj: żan żak sąpe).

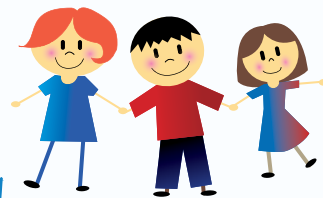
26

maja

Dzień Matki

Gazeta

Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 14

NASZE PRZYGOTOWANIA DO DNIA MATKI

- Klasa I** Wystawa ilustracji do książki Joanny Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”.
- Klasa II** Najpiękniejsze piosenki o mamie.
- Klasa III** Zawody naszych mam.
- Klasa IV** Hobby naszych mam.
- Klasa V** Wystawa reprodukcji obrazów „Matka w malarstwie”.
- Klasa VI** Mama w literaturze.
- Klasa VII i VIII** Piknik dla mam.

ANKIETA REPORTERÓW

Zapytaliśmy 50 uczennic i uczniów naszej szkoły, jak najczęściej zwracają się do swoich mam. Odpowiedzi udzieliło nam 40 dzieci.

Oto wyniki naszej ankiety:

17 – „mamusiu” 8 – „mamuniu”
13 – „mamo” 2 – „mamciu”

Jak zrobić...

prezent dla mamy

Przygotujcie: klej wikol, nożyczki, przezroczystą folię, zawieszkę lub tasiemkę oraz drobne elementy (na przykład: koraliki, cekiny, wstążki, koronki, śrubki, nakrętki, spinacze).

1. Narysujcie na folii dowolny kształt breloczka.
2. Wypełnijcie klejem rysunek na folii.
3. W miejsce wypełnione klejem powkładajcie różne drobne elementy. Ułóżcie zawieszkę lub tasiemkę tak, żeby jej część wystawała poza klej.
4. Pozostawcie prace do wyschnięcia na mniej więcej 12 godzin.
5. Odklejcie od folii zastygnięty klej.

SŁOWO

MAMA

W RÓŻNYCH JĘZYKACH

Postanowiliśmy sprawdzić, jak brzmi wyraz „mama” w innych językach. W języku słowackim brzmi on podobnie jak w języku polskim. Po czesku „mama” to „maminka”, a po włosku – „mamma”.

Życzenia

Niech na Waszych twarzach gości uśmiech i niech się spełniają Wasze marzenia – tego wszystkim Mamom życzy redakcja „Gazety Przyjaznej”.

Gniazdo

Wszystko zaczęło się od tego, że na ścianie domu Piotrka pojawiły się brzydkie szare kropki. Pierwsza zauważyła je Ula, kiedy w majową niedzielę przyjechała z rodzicami w odwiedziny do swojego ulubionego kuzyna.

– Ojej, ktoś wam dom pobrudził! – zmartwiła się, a Piotrek jeszcze bardziej.

Dom był świeżo odmalowany na przyjęcie letników. Piotrek wiedział, że rodzice włożyli w to malowanie dużo pracy, i nie chciał ich martwić. „Kropki są wysoko, przy samym oknie. Może nikt nie zauważy?” – pomyślał.

Kiedy jednak na drugi dzień tajemniczych kropek zaczęło przybywać, Piotrek postanowił przyłapać przestępcę na brudzeniu. Schował się w krzakach porzeczek i czekał. Niezbyt długo. Już po pięciu minutach zjawił się pierwszy winowajca z grudką błota w dziobie, a za nim drugi. A może druga? Ptaki pracowały wytrwale, cierpliwie sklejjąc ze sobą szare grudki. Nic nie wskazywało na to, że zamierzają przestać. Piotrek nie wiedział, co o tym myśleć. Dlaczego te dwa małe ptaki postanowiły okleić ich kolorowy dom błotem? Chyba nie można tego dłużej ukrywać.

– Czy to jakaś zemsta? Przecież zawsze dokarmiamy ptaki zimą – zapytał, prowadząc rodziców pod okno.

– Nie, synku, to nie jest zemsta – roześmiała się mama. – Wręcz przeciwnie!

– Jest nawet przysłowie: „Szczęśliwy to dom, gdzie jaskółki są”. – dodał tata.

A potem rodzice dali Piotrkowi lornetkę, żeby mógł obserwować postępy w budowaniu gniazda. Bo pojedyncze grudki błota szybko zaczęły zamieniać się w coś w rodzaju łódki, przyklejonej do rogu okna. W gnieździe jaskółki zrobiły otwór, a potem zniknęły. A raczej pojawiały się, ale tylko na zmianę, nigdy razem. I tak było przez dwa tygodnie. Piotrek zaczął się już martwić, że może ptaki się pokłóciły, kiedy któregoś ranka obudziło go radosne: „Crip! Crip!”. Wybiegł do ogrodu. Obie jaskółki uwijały się przy gnieździe, znosząc do niego złapane w locie owady. I to wcale nie dlatego, że otworzyły ptasią restaurację.

Kiedy tydzień później Ula znowu przyjechała w odwiedzin, Piotrek wręczył jej lornetkę.

– To nasze jaskółki oknówki – powiedział z dumą. – Właśnie wykluły im się młode. Na szczęście!

1. Opowiedzcie na podstawie tekstu, jak jaskółka oknówka buduje gniazdo i gdzie je zakłada.
2. Dowiedzcie się, jak wyglądają gniazda innych jaskółek, na przykład jaskółki brzegówki.
3. Sprawdźcie, gdzie zimuje jaskółka oknówka. Jak długo trwa przelot jaskółek do Polski? Wskażcie na mapie trasę, którą pokonują te ptaki.

Ptaki

Ptaki odróżniają się od innych zwierząt tym, że ich ciało jest pokryte piórami. Ptaki mają skrzydła i dziób oraz znoszą jaja, z których wylęgają się ich młode.

Sójka

Pióra

Zabezpieczają ptaki przed utratą ciepła i umożliwiają latanie.

Skrzydło

Dziób

Służy do zdobywania pokarmu, budowy gniazda, pielęgnacji ciała i czasem do walki.

Większość ptaków potrafi latać. Ta umiejętność pomaga im zdobywać pokarm i unikać drapieżników. Niektóre ptaki wędrują jesienią do miejsc obfitujących w pożywienie, a wiosną – do miejsc lęgowych, gdzie zakładają gniazda.

stosina

dudka

chorągiewka

pióro sójki

1. Dowiedzcie się, które ptaki nie potrafią latać.

Bielik ma największą rozpiętość skrzydeł wśród ptaków żyjących w Polsce.

Mysikrólik to najmniejszy ptak w naszym kraju.

Łabędź niemy to najcięższy ptak w Polsce.

Żuraw to najwyższy ptak w Polsce.

2. Znajdźcie w waszej okolicy ptasie gniazda. Oglądajcie je z pewnej odległości, żeby nie niepokoić ptaków. Dowiedzcie się, jakie ptaki je zbudowały. Poszukajcie o nich więcej informacji. Może uda wam się zrobić im zdjęcia?
3. Obejrzyjcie, jak wygląda surowe jajko kurze, następnie delikatnie je rozbijcie. Nazwijcie części jajka, sprawdźcie ich konsystencję. Zaobserwujcie, co znajduje się po wewnętrznej stronie skorupki.
4. Dowiedzcie się, z jakiej części jajka powstaje pisklę i czy z jajka kupionego w sklepie może się wykluć kurczak.

- Opiszcie ilustrację, wykorzystując wyrazy: obok, w, przy, za, przed, nad, pod.

- Przeczytajcie tekst. Przypomnijcie sobie swoją drogę z domu do biblioteki lub do szkoły. Opiszcie ją w kilku zdaniach.

Od mojego domu **do** biblioteki miejskiej jest bardzo blisko. Przechodzę tylko **przez** plac zabaw. Dzisiaj wybrałam się tam razem **z** bratem. Szłam pierwsza, **za** mną Dominik, mój brat, **z** koleżanką. **Przy** bibliotece stało **w** grupie kilkoro naszych znajomych.

- Opowiedzcie, co mogło się wydarzyć na placu zabaw przedstawionym na ilustracji.

4. Przeczytajcie tekst i zwróćcie uwagę na wyrazy napisane na zielono. Zastanówcie się, co by było, gdyby takie słowa nie istniały.

W bibliotece stanęłam **przed** regałem **z** książkami **dla** dzieci. Wzięłam komiks **z** jednej **z** półek. **Nad** nią znajdowała się półka **z** książkami przygodowymi. **Pod** nią – półka z baśniami. **Obok** stał stojak **z** nowościami. Pani bibliotekarka sięgnęła **po** jedną **z** książek. Już okładka zachęciła mnie **do** jej przeczytania. Namalowany był **na** niej balon. Balonem leciał pan **z** wielkimi wąsami. **W** dłoniach miał lornetkę.

5. Narysujcie okładkę zgodnie z informacjami podanymi w tekście. Wymyślcie tytuł książki.
6. Pobawcie się w parach. Jedna osoba opowiada, co widzi (na przykład za oknem). Druga stoi do niej tyłem i rysuje to, o czym opowiada koleżanka lub kolega.

Mamy prawo:

znać swoje prawa

żyć i rozwijać się
w dobrych warunkach

uczyć się
i zdobywać wiedzę

mieć własne zdanie
oraz swobodnie wyrażać
swoje poglądy

bawić się
i odpoczywać

mieszkać
ze swoimi rodzicami
lub kontaktować się z nimi

mieć swoje
imię, nazwisko
i narodowość

korzystać z jak najlepszej
opieki zdrowotnej

otrzymywać pomoc
od dorosłych

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?)

Prawa dzieci zostały zebrane w *Konwencji o prawach dziecka*. Dokument ten obowiązuje w wielu krajach, również w Polsce. Na straży przestrzegania tych praw stoi rzecznik praw dziecka.

1. Porozmawiajcie o tym, jak rozumiecie poszczególne prawa dziecka. Podajcie przykłady innych praw, które mają dzieci. Zastanówcie się w grupach nad znaczeniem tych praw.
2. Jeśli zainteresował was ten temat, przeczytajcie książkę „Mam prawo!”, której autorem jest Grzegorz Kasdepke. Sięgnijcie do *Konwencji o prawach dziecka* w wersji dla dzieci, wydanej przez UNICEF (czytaj: junisef). Dowiedzcie się, czym zajmuje się ta organizacja.

Spotkania z książką

Edward Szymański

Książka

(fragmenty)

Będiesz wraz ze mną oglądać
baśnie i cuda, i dziwy
na końcu świata.

Po niebie, po morzach i lądach
jako te ptaki szczęśliwe
będziemy latać.

Ja cię bez trudu nauczę
tego, co przydać się może
choćby po latach paru.

Ja tobie słowem, jak kluczem,
w cudowny sposób otworzę
pałace czarów.

Kiedy przeczytam nową książkę,
to tak, jakbym znalazł nowego
przyjaciela, a gdy przeczytam
książkę, którą już czytałem –
to tak, jakbym spotkał się
ze starym przyjacielem.

przysłowie chińskie

Czytanie książek to najpiękniejsza
zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła.
Wisława Szymborska

Jakie książki chcemy czytać?

Maciuś to bohater książek Janusza Korczaka. Już jako dziecko został królem. Starał się być dobrym i odważnym władcą. W swoim pamiętniku zrobił spis książek, jakie chciałby przeczytać.

1. Żeby była książka, w której są wszystkie nauki opisane, żeby można wybrać najpotrzebniejszą i najciekawszą naukę – i już od tego zacząć.
2. Żeby była książka o królach. Ale nie historia, tylko jacy byli, jak mieli dziesięć lat albo dwanaście.
3. Żeby była taka sama książka o wielkich wynalazcach, podróżnikach i rozbójnikach.
4. Żeby była książka, ale bardzo gruba, o pszczołach i mrówkach.
5. Żeby była książka, jacy są różni ludzie na świecie. Jacy są porządni i nieporządni. Ilu jest leniuchów i pracowitych. Wesołych i smutnych. Złych i dobrych. Takich, którzy dokuczają i nie dają spokoju. I czy można sprawić, żeby się nie bili, nie kłócili, nie dokuczali.

Na podstawie książki Janusza Korczaka „Król Maciuś na wyspie bezludnej”.

1. Opowiedzcie lub napiszcie o książce, którą chętnie byście przeczytali. O czym będzie opowiadała? Wymyślcie jej tytuł.
2. Zorganizujcie klasowy plebiscyt na najciekawsze książki. Zainteresujcie pomysłem inne klasy w szkole.
3. Zapytajcie nauczycielki, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, co czytali, gdy mieli tyle lat co wy. Które z tych książek macie w biblioteczce klasowej?

Dzień Czytelniczki i Czytelnika

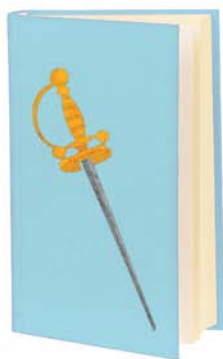
To był
wyjątkowy
dzień w szkole.

Nazwaliśmy go Dniem Czytelniczki i Czytelnika, ponieważ wszystko, co się tego dnia działo, było związane z książkami. Każdy mógł przynieść do szkoły swoją ulubioną książkę i zareklamować ją innym. Mieliliśmy różne pomysły, jak to zrobić. Wymyślaliśmy też hasła o czytaniu, które zawiesiliśmy na korytarzu szkoły: „Czytam, bo lubię”, „Czytanie jest w modzie”, „Włącz czytanie”. Potem układaliśmy zagadki o postaciach z bajek.

Znany
na całym
świecie miś
ma przyjaciela.
Jest nim Krzyś.

Szpada, buty
dla powagi,
czasem
miauknie
dla odwagi.

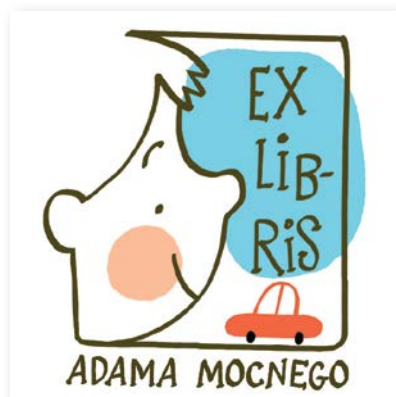

Pantofelek ze
stopy jej spadł.
Co to za postać?
Czy każdy
zgadł?

Pozarł owiec
wiele
w jamie pod
Wawelem.

Pani bibliotekarka zaprosiła nas na wystawę ekslibrisów.

NOWE SŁOWO

Ozdobny znak właściciela książki, na przykład pieczętka lub karteczka przyklejona do wewnętrznej strony okładki, to **ekslibris**. Widnieje na nim napis w języku łacińskim: *ex libris*, który oznacza „z książek”.

Następnie projektowaliśmy zakładki do książek.

Pani Ania pokazała nam zeszyt, który prowadziła, gdy miała tyle lat co my. Na okładce był napis „Moje lektury”.

Po południu w szkole pojawili się rodzice. Zostaliśmy zaproszeni do świetlicy na poczęstunek. Napis na drzwiach informował, że teraz jest to „Kuchnia Kubusia Puchatka”. Jak myślicie, co jedliśmy? Największą niespodzianką była gra terenowa „Na tropie bohaterów książkowych”. Jedno z zadań polegało na odgadywaniu, jaka postać z książek mogła powiedzieć podane zdanie.

Niektórzy uważali, że zagadki były bardzo łatwe, inni – że trudne. Dlaczego? Po prostu nie wszyscy znali książki, o których mówiły te zadania i zagadki.

Gdy wróciliśmy do klasy, pani pokazała nam wszystkie książki, o których były te zadania. Od razu postanowiliśmy niektóre z nich wypożyczyć i przeczytać.

Mieszkam
na Antarktydzie.

Pomogę
każdemu choremu
zwierzęciu.

Zapraszam
do Nibylandii.

Potałam koralik
i... stałam się
niewidzialna.

Jakie postaci
z książek mogły
powiedzieć
takie zdania?

Wieczorem, gdy w szkole została już tylko nasza klasa, mogliśmy usiąść w kąciakach, które nazwaliśmy: „Poczytam ci, mamo, poczytam ci, tato”, „Poczytam ci, koleżanko, poczytam ci, kolego”, „Rodzice czytają dzieciom”, „Posłuchaj, to ciekawe”.

Dzień zakończyliśmy wspólnym czytaniem.

1. Zareklamujcie swoją ulubioną książkę.
2. Wymyślcie inne zakończenie dowolnie wybranej książki. Opowiedzcie je koleżankom i kolegom w klasie.
3. Zaprojektujcie w klasie lub w szkole miejsce sprzyjające czytaniu.
4. Zastanówcie się, jak zorganizować Dzień Czytelniczki i Czytelnika. Podajcie swoje pomysły.

Jan Brzechwa dla dzieci

Co roku w naszej miejscowości jest organizowany tydzień spotkań z twórczością literacką dla dzieci. Tym razem czytamy książki Jana Brzechwy. Jesteśmy już w drugiej klasie, więc włączyliśmy się w organizację i promocję tego wydarzenia. W widocznych miejscach naszej miejscowości rozwiesiliśmy plakaty i program imprez.

ZAPROSZENIE

Serdecznie zapraszamy dzieci oraz dorosłych mieszkańców Kwiatowic na spotkania z twórczością Jana Brzechwy „Jan Brzechwa dla dzieci”, które odbędą się w dniach od 14 do 20 czerwca. Wstęp wolny.

PROGRAM IMPREZ

- Pon. 16.00 – 18.00** Uroczyste otwarcie tygodnia spotkań z twórczością Jana Brzechwy – Dom Kultury
- Wt. 14.00 – 17.00** Spotkanie przedstawicieli szkół im. Jana Brzechwy – aula szkoły
- Śr. 15.00 – 19.00** Projekcje filmów o Panu Kleksie – kino Błysk
- Czw. 17.00 – 18.30** Koncert piosenek z tekstami autora – aula szkoły
- Pt. 10.00 – 12.00** Recytacje wierszy autora – występy dzieci – Dom Kultury
- Sob. 11.00 – 12.00** Korowód postaci z wierszy – parada przedszkolaków
- Niedz. 16.00 – 17.30** Widowisko „Szelmostwa lisa Witalisa” – kino Błysk

Przez cały tydzień, od godz. 10.00 do godz. 18.00, w Gminnej Bibliotece w Kwiatowicach czynna jest wystawa: „Ilustracje do książek Jana Brzechwy”.

Jan Brzechwa (1898–1966) – autor wierszy i bajek dla dzieci. Jedne z najbardziej znanych to „Na straganie”, „Kaczka dziwaczka”, „Akademia Pana Kleksa”. W utworach Brzechwy znajdziemy wyliczanki, łamańce słowne. Bohaterami wierszy często są zwierzęta obdarzone ludzkimi cechami.

1. Wyobraźcie sobie, że mieszkacie w Kwiatowicach. Na które imprezy byście się wybrali?
2. Zorganizujcie w klasie dzień z twórczością Jana Brzechwy. Najpierw zaproponujcie w grupach pomysły, a następnie wspólnie opracujcie i napiszcie program imprezy.
3. Zaproście na takie spotkanie uczennice i uczniów z innych klas.

Jak zrobić papier?

Niedawno byliśmy na wycieczce w manufakturze papieru, czyli w miejscu, gdzie ręcznie wyrabia się papier. Nazywa się to czerpaniem papieru. Najpierw podarliśmy makulaturę na małe kawałeczki. Następnie zalaliśmy je bardzo ciepłą wodą, aby zmiękły. Powstałą masę długo rozdrabnialiśmy, żeby stała się gładka. Potem dodaliśmy do niej krochmal, ugotowany z mąki ziemniaczanej i wody. Z tej masy, zwanej pulpą, po odsączeniu i wysuszeniu powstaje papier czerpany. Podobny papier można zrobić samemu.

Mieszanie masy w drewnianym cebrzyku wymaga nieco wysiłku. Łatwiej rozdrobnić ją mikserem elektrycznym.

Prasa do odciskania nadmiaru wody z masy papierowej.

1 Układamy w ramce rośliny, aby ozdobić papier.

2 Przykrywamy warstwą masy papierowej.

3 Kładziemy płótno na przygotowanej masie.

4 Odciskamy walcem wodę.

5 Otrzymujemy ozdobny papier.

Dawno temu pisano między innymi na **tabliczkach glinianych**, **papirusie** wytwarzanym z rośliny o nazwie cibora papirusowa, **tabliczkach woskowych**, **pergaminie** wyrabianym ze skóry zwierząt.

tabliczka gliniana

papirus

tabliczki woskowe

1. Opiszcie kolejne etapy powstawania papieru czerpanego.
2. Wykonajcie papier czerpany z makulatury.
3. Jeśli zainteresował was ten temat, dowiedzcie się, z czego i w jaki sposób dziś się produkuje papier.

Arktyka rozciąga się wokół
bieguna północnego, a Antarktyda –
wokół bieguna południowego.

Badam, dociekam, eksperymentuję.

Co za dużo, to niezdrowo.

Drzewa są domem dla wielu zwierząt.

Ekologiczny znaczy przyjazny środowisku.

Franek interesuje się fotografią.

Góralski ser to oscypek.

Hłas szkodzi zdrowiu.

Ile dni ma czerwiec?

Jedna jaskółka nie czyni wiosny.

Komu w drogę, temu czas.

1. Które zdania są zakończone znakiem zapytania, a które – wykrzyknikiem?
2. Odszukajcie przynajmniej jedno przysłowie.
3. Które ze zdań zbudowane jest tylko z wyrazów oznaczających czynności?
4. Wskażcie zdania, w których są dwuznaki.
5. W których zdaniach występują wyrazy z rz po spółgłoskach?

Lena lubi owoce.

Łucja uczęszcza na hipoterapię.

Mróż zamienia wszystko w mrożonki.

Nie kąp się w niedozwolonych miejscach!

Obięcywał gruszki na wierzbie.

Pracowity jak pszczoła.

Roztargniona królowna Róża spotkała wróżkę.

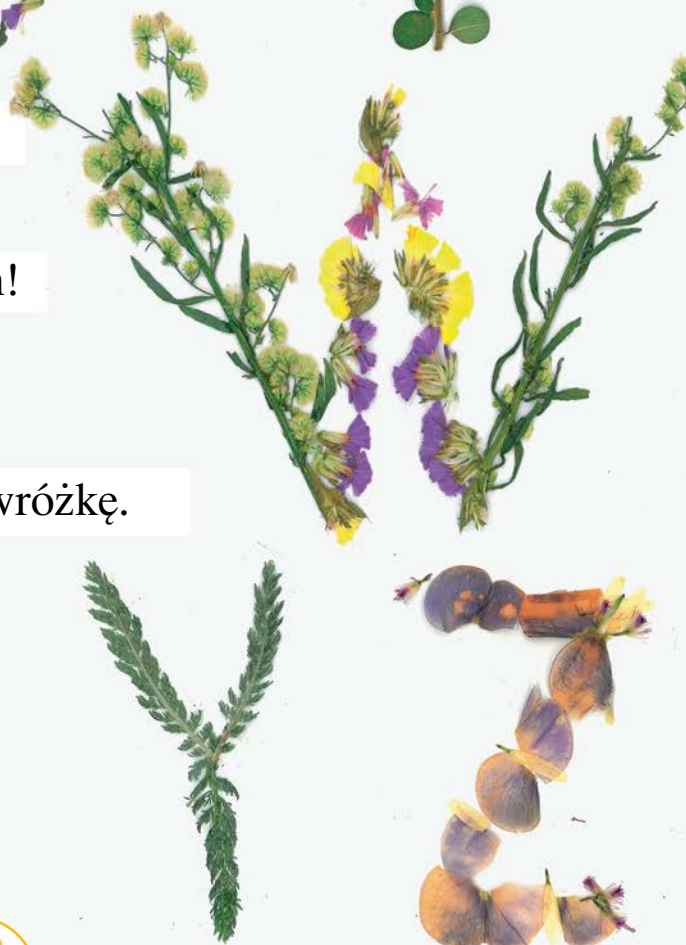
Sen to zdrowie.

Toruń słynie z pierników.

Uważaj na jezdni!

W zdrowym ciele zdrowy duch.

Z dużej chmury mały deszcz.

NOWE SŁOWO

Ozdobna litera, która rozpoczyna tekst, to inicjał. Inicjałami nazywamy też początkowe litery imienia i nazwiska, na przykład J.K. to inicjały Jana Kowalskiego.

6. Odszukajcie zdanie, w którym znajdują się wyrazy pokazujące wymianę **ó** na **o**.
7. Wymyślcie zdania zaczynające się od kolejnych liter alfabetu.
8. Zaprojektujcie inicjały swoich imion i nazwisk.

Natalia Usenko

Ciekawość

Gdy dziecko się urodzi,
zaczyna badać świat.
Chce dotknąć każdej rzeczy
i sprawdzić, czy ma smak!
Chce wszędzie zajrzeć z bliska:
nos wsadzi do mrowiska,
lód liźnie, kamyk kopnie.
Ciekawskie jest okropnie!

Już wie, że ogień parzy,
że słońce razi w oczy,
że cukier się rozpuści,
gdy woda go zamoczy,
i wiedzieć chce wciąż więcej,
poznawać i odkrywać!
Bo w każdym z takich odkryć
przygoda tkwi prawdziwa!
Więc męczy tatę, ciocię,
zadręcza panią w szkole,
eksperymenty robi
gdzieś na kuchennym stole.
Niechcący też czasami
coś stłucze, coś popłami...
Oj, ciężko być odkrywcą –
na pewno wicie sami.

Lecz powiem wam w sekrecie,
że na calutkim świecie
odkrywczy i badacze
ciekawscy są jak dzieci
i też pytają ciągle:
dlaczego? po co? jak?
I wciąż na wiele pytań
im odpowiedzi brak!
A kto odpowie na nie?
Być może wy, kto wie?

Na pewno ktoś ciekawski,
kto wszystko wiedzieć chce...

1. Zastanówcie się, co by było, gdyby ludzie nie byli ciekawi świata.
2. Co wspólnego mają dzieci z odkrywcami i badaczami?
3. Wybierzcie dowolne przedmioty codziennego użytku i wymyślcie dla nich nietypowe zastosowanie. Zapiszcie i narysujcie swoje pomysły, a potem o nich opowiedzcie.
4. Poszukajcie informacji o tym, jak wynaleziono telefon, rower albo komputer.

Postanowiliśmy zorganizować festiwal nauki. Nasza klasa zamieniła się w pracownię naukową.

Jak jest łatwiej?

Jak myślicie, dlaczego łatwiej zgnieść orzech za pomocą dziadka do orzechów niż ręką?

Zastanówcie się, dlaczego łatwiej wyciągnąć wbity gwóźdź obcęgi niż ręką.

Dlaczego rower jedzie?

Przyjrzyjcie się, jak działają pedały w rowerze.

Jak to się dzieje, że rower jedzie, gdy pedałujemy?

Zabawa z piłką

Sprawdźcie, kiedy piłka szybciej znajdzie się na podłodze.

Zabawa z paczką

Jak najlepiej ustawić deskę na podpórce, żeby najłatwiej podnieść ciężar?
W którym miejscu deski położyć paczkę, aby łatwiej ją było podnieść?
Sprawdźcie swoje przypuszczenia.

Zorganizujcie własny festiwal nauki. Wykonajcie różne doświadczenia i opowiedzcie o swoich obserwacjach.

W drugim dniu naszego festiwalu przygotowaliśmy doświadczenia i eksperymenty, które zaintrygowały nawet starsze koleżanki i starszych kolegów.

Miniaturowy wulkan

Przygotujcie: plastelinę, proszek do pieczenia lub sodę oczyszczoną, pół szklanki octu (lub wody z rozpuszczonym w niej kwasem cytrynowym), czerwony barwnik spożywczy, plastikową tacę, patyczek do mieszania.

1. Uformujcie z plasteliny stożek wulkanu i postawcie go na tacy. W środku wulkanu zróbcie wgłębienie – krater.
2. Wsypcie do niego kilka łyżeczek proszku lub sody i dodajcie kilka kropli barwnika.
3. Dodajcie kilka łyżeczek octu lub wody z kwasem i szybko zamieszajcie.

Magiczna mąka

Przygotujcie: mąkę kukurydzianą lub ziemniaczaną, wodę, miskę.

1. Wsypcie do miski mąkę i wlejcie wodę. Ugniatajcie masę tak, żeby ulepić z niej kulę.
2. Sprawdźcie, co się stanie z kulą, jeśli przestaniecie ją ugniatać.
3. Dotknijcie szybkim ruchem powierzchni masy w misce. Następnie dotknijcie masy, uciskając ją powoli. Potem szybko włóżcie do niej dłoń. Co czujecie?

Atramentowa sztuczka

Przygotujcie: 2 szklanki, atrament (na przykład z naboju do pióra), bardzo ciepłą oraz zimną wodę, łyżeczkę, 2 łyżeczki octu.

1. Jedną szklankę napełnijcie bardzo ciepłą wodą, a drugą – zimną.

2. Do obu szklanek wlejcie po kilkanaście kropli atramentu. Poczekajcie chwilę, a następnie zamieszajcie płyny.

3. Do każdej szklanki wlejcie po 2 łyżeczki octu. Zaobserwujcie, co się będzie działo.

Morze w butelce

Przygotujcie: półlitrową butelkę z nakrętką, niebieski tusz lub farbę oraz po pół szklanki wody i oleju.

1. Wlejcie do butelki ciepłą wodę. Możecie wsypać trochę czystego piasku, drobne kamyki i muszelki. Dodajcie łyżeczkę tuszu lub farby i wymieszajcie.
2. Dolejcie olej. Zakręćcie butelkę i ją przechyľcie. Obserwujcie, co się dzieje.

Cyber-Ryba

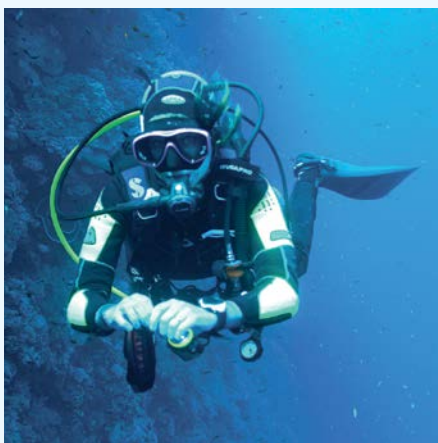
Wywiad z wynalazcą
Marcinem Malcem

– Jak Pan został wynalazcą?

– W dzieciństwie uwielbiałem rozkręcać zabawki. Chciałem zobaczyć, jak działają, i próbowałem je udoskonalać. Na przykład stale ulepszałem swój rower. Odkąd pamiętam, zawsze towarzyszyły mi śrubokręt i lutownica. Podczas studiów dostaliśmy zadanie domowe: mieliśmy wymyślić urządzenie, które będzie naśladowało żywy organizm.

Wraz z dwoma kolegami, Marcinem Morawskim i Dominikiem Wojtasem, postanowiliśmy zbudować rybę. To było trudne zadanie, ale udało się nam uruchomić pierwszą w Polsce pływającą elektryczną rybę. Nazwaliśmy ją Cyber-Rybą.

DO CZEGO PRZYDA SIĘ TEN WYNALAZEK?

Pomoże nurkom dotrzeć do niebezpiecznych miejsc.

Odnajdzie wraki zatopionych samolotów.

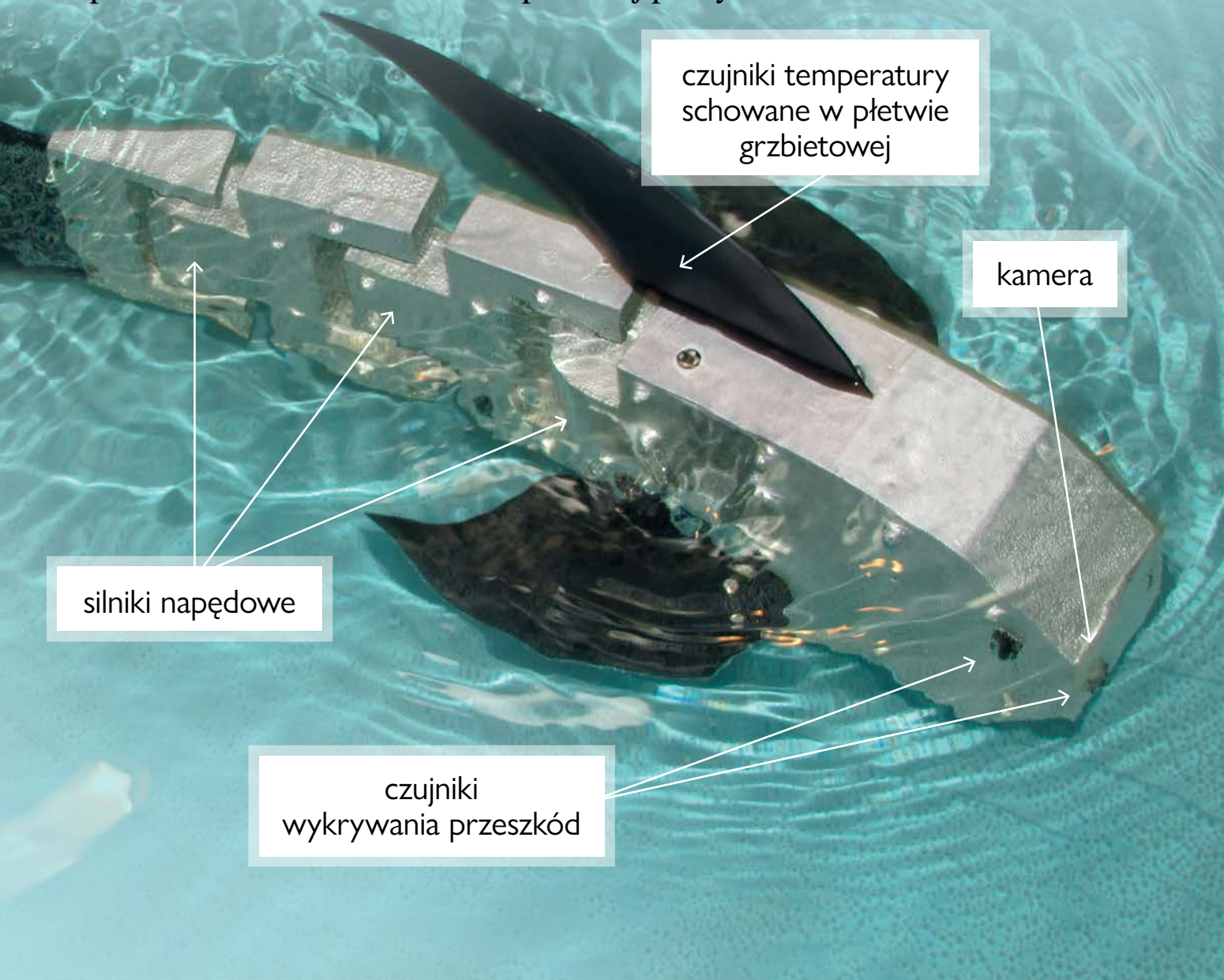
Ułatwi poznawanie tajemnic podwodnego świata.

– Jak ona działa? Czy wygląda jak prawdziwa ryba?

– Jest to podwodny robot, który swoim wyglądem i zachowaniem przypomina rybę. Wyposażyliśmy go w kamerę, czujniki wykrywające przeszkody i czujniki temperatury. Cyber-Ryba może pływać samodzielnie, można też nią sterować za pomocą programu komputerowego, nawet korzystając z telefonu komórkowego.

– Ile jest takich robotów? Czy przygotowuje Pan kolejne?

– Zbudowaliśmy już pięć Cyber-Ryb. Różnią się one kształtem, wielkością i zachowaniem. Są coraz doskonalsze. Obecnie wspólnie z innymi naukowcami budujemy inteligentną Cyber-Rybę, która pomoże nurkom w ich niebezpiecznej pracy.

silniki napędowe

czujniki temperatury
schowane w płetwie
grzbietowej

kamera

czujniki
wykrywania przeszkód

Laboratorium Badawcze
ul. Naukowców 7
00-150 Warszawa
zaprasza na wykład prof. Ewy Menzurki
17 czerwca o godz. 13.00
pt. „Jak zrobić mydło domowym sposobem?”
sala nr 1

1. Wyszukajcie na ilustracji skróty. Zapiszcie je w zeszyte i wyjaśnijcie, co oznaczają, na przykład: dag – dekagram, m – metr.
2. Poszukajcie na terenie szkoły i w jej okolicy jak najwięcej wyrazów zapisanych w postaci skrótów. Wytłumaczcie ich znaczenie.

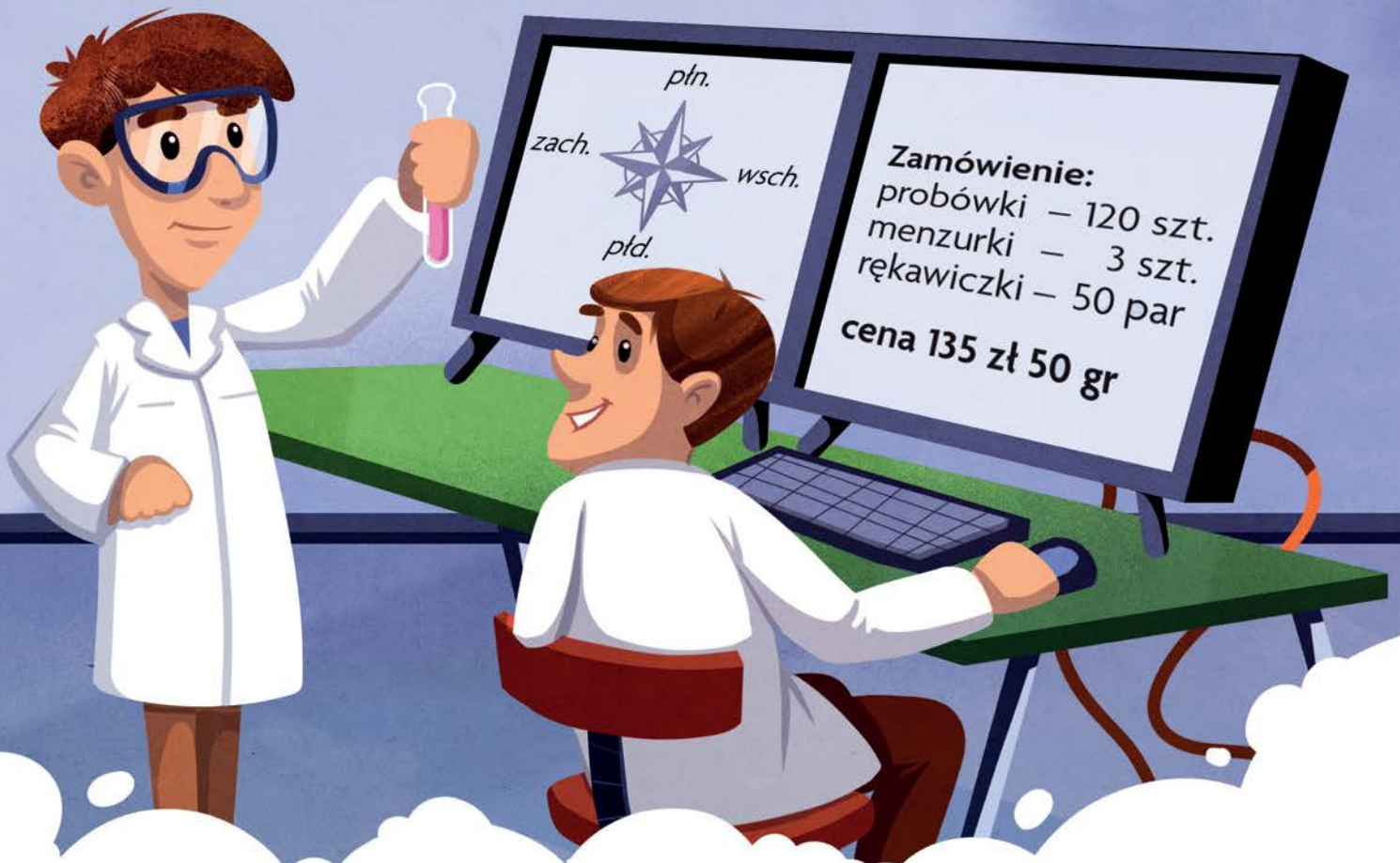
Dyżury w laboratorium:

pon.	dr Jan Mieszadło
wt.	mgr Bogumił Złączka
śr.	prof. Ewa Menzurka
czw.	dr Jan Mieszadło
pt.	mgr Bogumił Złączka
sob.	–
niedz.	–

Załączek
SŁÓWEK

Uwaga!

Za 7 min pokaz specjalny
**BURZA
W PROBÓWCE**

3. Znajdźcie różne skróty zapisane w podręczniku „Nasza szkoła. Matematyka”.
4. Zaobserwujcie, w jaki sposób tworzymy skróty i po których skrótach stawiamy kropkę.
5. Wyobraźcie sobie, co można robić w laboratorium takim jak to przedstawione na ilustracji. Porozmawiajcie o tym w parach.

Klasowa informacja turystyczna

– W czasie wakacji będziemy mieć gości –
powiedziała mama, kładąc na stole list od wujka Pawła.

Wujek wyjechał z Polski wiele lat temu. Teraz chce nas odwiedzić.

– Wakacje w domu? – Posmutniałam, ale tata powiedział:

– Córeczko, mieszkamy w atrakcyjnym miejscu. Mamy lasy, skały, jaskinie. Wokół jeziora biegnie trasa rowerowa. Jest się czym chwalić!

– Za kilka dni pojawią się tablice informacyjne o roślinach, które rosną tylko w naszej okolicy – dodała mama, która pracuje w urzędzie miasta i zajmuje się ochroną środowiska.

Do rozmowy włączył się dziadek:

– Niedawno przeczytałem, że w lipcu wokół ruin zamku będą pokazy walk rycerskich i tańców dworskich.

– Zawsze mówiłam: cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie. – Prababcia Wanda uśmiechnęła się do nas.

To było wczoraj. Dziś nasza wychowawczyni też przyniosła list – od zaprzyjaźnionej klasy z Mazur. Dzieci opisywały w nim okolicę, w której mieszkają, oraz zapraszały do spędzenia tam wakacji.

– Zareklamujmy naszą miejscowość – zaproponowałam.

– Klasowa informacja turystyczna? – podchwycił Karol.

Uznaliśmy, że to dobry pomysł.

1. Co ciekawego znajduje się w okolicy, o której opowiada dziewczynka? Jakie atrakcje czekają na turystów?
2. Jak rozumiecie przysłowie, które przytoczyła prababcia?
3. Co jest interesującego w waszej okolicy? Zastanówcie się, jak można zachęcić turystów do odwiedzenia waszej miejscowości. Zareklamujcie ją w dowolny sposób.

Maskotka naszej
miejscowości

NASZ PROJEKT ŚCIEŻKI TURYSTYCZNEJ

LEGENDA

1. Zagajnik
2. Kuźnia
3. Grota
4. Kapliczka
5. Park linowy
6. Ruiny zamku
7. Jezioro

WAKACYJNE ATRAKCJE

- Piknik archeologiczny
- Pokaz walk rycerskich
- Noc duchów
- Jarmark lokalnych produktów
- Koncert muzyki dworskiej

W naszym parku można znaleźć miejsca do odpoczynku lub do zabawy.

Jura Krakowsko-Częstochowska

Na południu Polski znajduje się Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, nazywana też Jurą Krakowsko-Częstochowską.

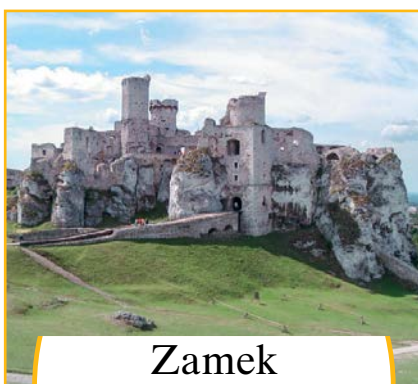
Jura Krakowsko-Częstochowska

Wiele milionów lat temu znajdowało się tu ciepłe morze. Żyły w nim liczne zwierzęta, takie jak amonity i belemnity. Ich szkielety opadały na dno i wraz z innymi szczątkami po upływie długiego czasu utworzyły widoczne dziś skały.

Okiennik
Wielki

Skały przybierają ciekawe kształty. Na wielu z nich uprawia się wspinaczkę skalną.

Zamek
Ogrodzieniec

Na szlakach turystycznych można zwiedzić ruiny zamków.

Jaskinia
w Łutowcu

Jura to kraina jaskiń. Ich badaniem zajmują się speleolodzy i archeolodzy.

Swoje źródła ma tu wiele rzek,
na przykład Warta, Pilica,
Czarna Przemsza
i Biała Przemsza.

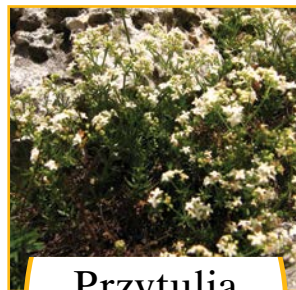
W Jurze mieszkają różne
gatunki nietoperzy, które
w jaskiniach znajdują
bezpieczne schronienie.

Podkowiec
duży

W Jurze znajduje się
Pustynia Błędowska.

Przytulia
krakowska

Warzucha
polska

Jurę cechuje bardzo bogata
roślinność, którą można
podziwiać w lasach, na łąkach
i na skałach. W tej okolicy
rośnie wiele rzadko spotykanych
roślin: brzoza ojcowska, obuwik
pospolity, przytulia krakowska
i warzucha polska.

1. Dowiedzcie się, jakie inne ciekawe miejsca są w tej okolicy.
2. Sprawdźcie w internecie lub w innych źródłach informacji, jak wyglądają skamieliny amonitów i belemnitów.
3. Odszukajcie na mapie Polski Kraków i Częstochowę.

Zaulek SŁÓWEK

1. Opowiedzcie, co przedstawiają ilustracje. Wykorzystajcie wyrazy zapisane w ramkach.
2. Na czterech kartkach napiszcie jak najwięcej wyrazów, które oznaczają nazwy ludzi, zwierząt, roślin, rzeczy.

Rzeczowniki

kto? co?

góral
owczarek
owce
świerk
kapelusz
chata

3. Dokończcie: „Biegam, czytam, skaczę z radości. Co robię? Wykonuję...”.

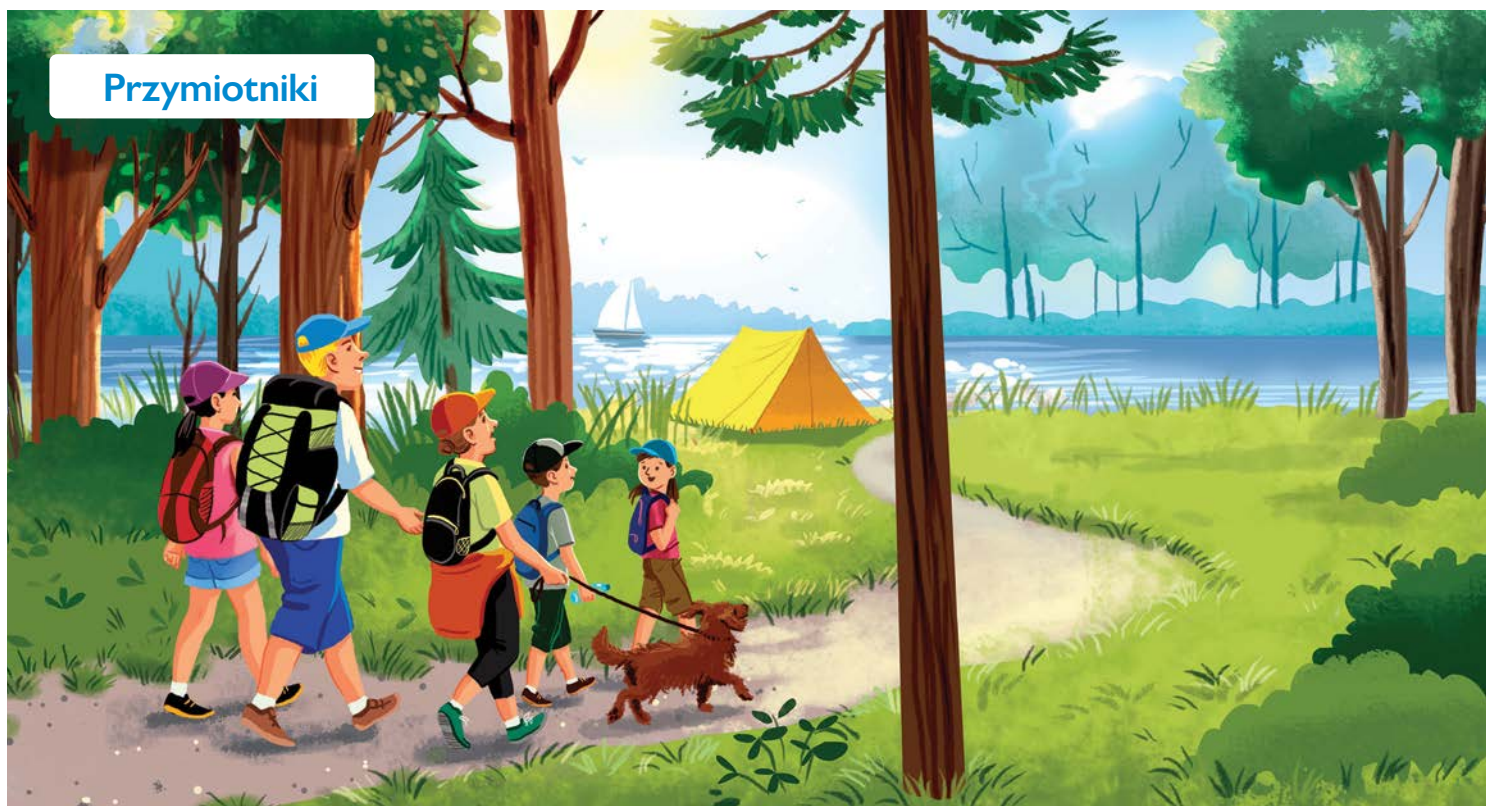
Czasowniki

co robi? co się z nim dzieje?

pływają
obserwuje
płynię
opalają się
budują

4. Jakie kolory zostały użyte do namalowania tej ilustracji? Napiszcie ich nazwy i ułóżcie je w kolejności alfabetycznej.

5. W każdej grupie wyrazów ukrył się nieproszony gość. Odszukajcie go.

chata • jodła
marynarz
chusta • wysoki
ryba

pływa • słucha
wyjeżdża
wędruje
gwizdek • gwizdże

morskie
słoneczna • biała
mewa • kolorowe
trójkątne

6. Wskażcie dwuznaki w wyrazach napisanych w ramkach. Policzcie głoski i litery w tych wyrazach.
7. Ułóżcie zdanie z rozsypanki wyrazowej. Napiszcie je w zeszycie.

bezpiecznych

o

wakacji.

czasie

w

Pamiętajcie

zabawach

Warmia i Mazury

Warmia i Mazury

Warmia i Mazury to jeden z najbardziej malowniczych regionów Polski. W tej części naszego kraju jest wyjątkowo dużo lasów, jezior i rzek. Mieszka tam też dużo dzikich zwierząt.

Zamek w Lidzbarku Warmińskim

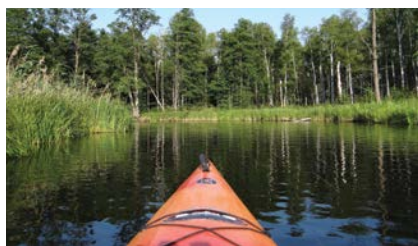
Na Warmii i Mazurach można zobaczyć wiele ciekawych budowli: stare zamki, kościoły, cerkwie, pałace, wiatraki.

Krajobraz Warmii i Mazur obfituje w lasy iglaste, czyli bory. Żyje w nich wiele gatunków dzikich zwierząt. W niektórych miejscach można zobaczyć największe zwierzęta żyjące w naszym kraju – żubry. Kraina ta jest także siedliskiem ptaków chronionych, takich jak bieliki i orły przednie, oraz ptaków wodnych: żurawi, kormoranów, czapli.

Kormoran

W Krainie Wielkich Jezior Mazurskich znajduje się największe polskie jezioro – Śniardwy.

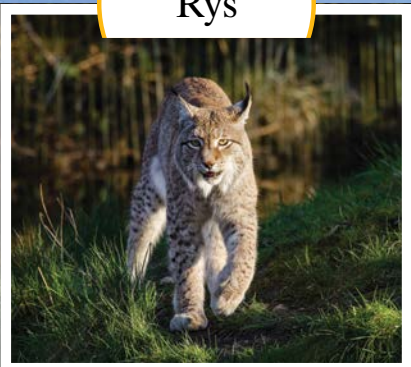

Przez Warmię i Mazury przepływa wiele rzek. Jedną z nich jest Krutynia. Prowadzi nią popularny szlak kajakowy.

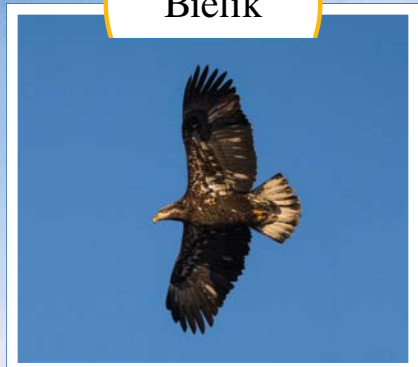

Jeziora i rzeki są połączone siecią kanałów. Tworzą atrakcyjne szlaki wodne. Takim szlakiem jest na przykład Kanał Elbląski.

Ryś

Bielik

Żuraw

1. Odszukajcie na mapie największe jeziora znajdujące się na Warmii i Mazurach.
2. Poszukajcie w różnych źródłach informacji o wybranych ptakach wodnych żyjących na Warmii i Mazurach.
3. Wybierzcie się na wycieczkę palcem po mapie. Zaplanujcie, jaki region Polski odwiedzicie. Zgromadźcie materiały na temat tego regionu, poszukajcie filmów i zdjęć. Przygotujcie własny miniprzewodnik.

22
czerwca

Pierwszy
dzień lata

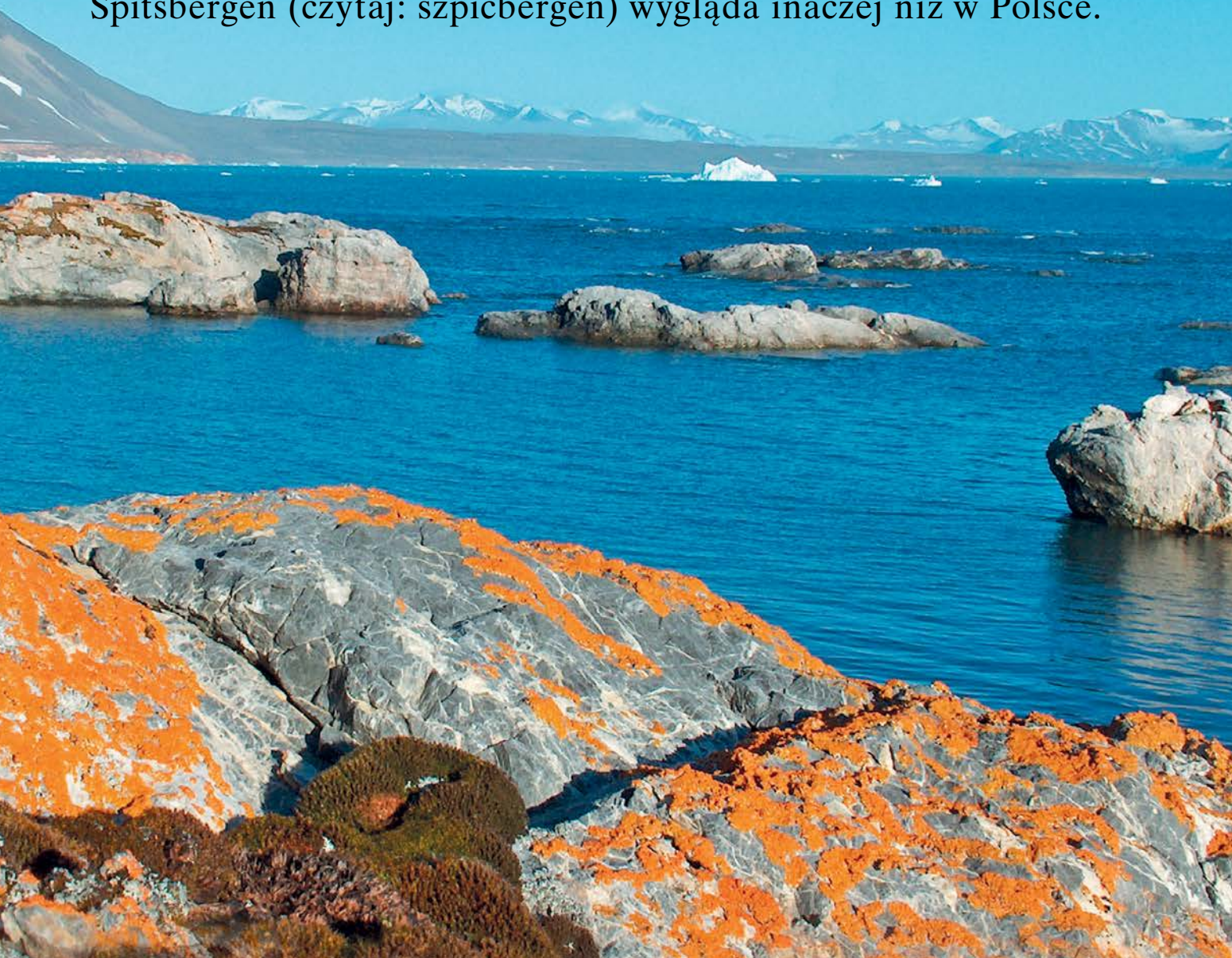
Gazeta Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 15

Oto zdjęcie, które dziadek Gabrysi zrobił podczas pobytu w Norwegii. Pierwszy dzień lata na norweskiej wyspie Spitsbergen (czytaj: szpicbergen) wygląda inaczej niż w Polsce.

NASZE WAKACYJNE PLANY

Gdy zaczyna się lato, myślimy o wakacjach. Niektórzy z nas mają już plany wakacyjne:

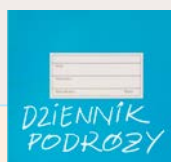
Sławek

Chcę się nauczyć nurkować. Będę miał taką możliwość, bo wakacje spędzę nad jeziorem.

Emil

Razem z rodzicami wybieram się na rajd po górach. Postanowiłem założyć dziennik podróży.

Ola i Maja

Wakacje spędzimy w domu. Rodzice zapisali nas na warsztaty malarskie.

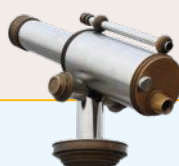
Patryk

Do leśniczówki wujka Adama zabiorę ze sobą aparat fotograficzny. Postaram się zrobić ciekawe zdjęcia.

Zuzia

Pojadę na kolonie „Lato z astronomią”. Już się cieszę na nocne obserwacje nieba!

Ula

Pierwsze dni wakacji spędzę u cioci i wujka na wsi. Razem z Piotrkim będziemy obserwować ptaki.

CIEKAWOSTKA

Najdłuższy dzień i najkrótsza noc w Polsce najczęściej przypadają 21 czerwca. Dzień trwa wtedy około 17 godzin, a noc – około 7. Jest to przesilenie letnie.

PRZYPOMINAJKA

Pamiętajcie:
jutro, 23 czerwca,
DZIEŃ OJCA.
Przygotujcie swoim tatom niespodzianki.

*Wszystkim naszym Czytelniczkom i Czytelnikom
życzymy bezpiecznych, zdrowych i słonecznych wakacji.
Wracajcie do szkoły uśmiechnięci, wypoczęci i pełni energii!*

Redakcja

słowa: Agnieszka Frączek
muzyka: Mariusz Matuszewski

Jeszcze tylko chwilek parę...

Hej, popatrzcie na zegarek –
jeszcze tylko chwilek parę
i czy Gdańsk to, czy Opoczno
znów wakacje się rozpoczną.

refren:

A wakacje są po to,
żeby brykać z ochotą.
A wakacje są po to,
by oddawać się psotom!

Jeszcze sześć lub siedem chwilek
i pobiegnę za motylem,
a z ropuszką tuż po burzy
zgrabnie wskoczę do kałuży.

refren:

Bo wakacje są po to...

Już za cztery i pół chwili
skleczę sobie fort z badyli,
z wiatrem w polu zagram w berka
i posłucham, co ptak ćwierka.

refren:

Bo wakacje są po to...

Dziura

W kącie ogródka, obok rumianku,
ktoś dziurę wygryzł mi o poranku.
Spoglądam z góry w głąb czarnej dziury –
a tam stół, półki i abażury,
łóżko i pranie na długim sznurku,
biurko i róża w szklance na biurku.

– Kto się rozgościł w moim ogródku?! –
pytam i pytam, ale bez skutku...

Lecz nagle – co to? Jakieś pazurki
kiwnęły na mnie prosto z tej dziurki,
a w ślad za nimi doleciał głosik:

– Wpadnij na ciastka.
Nie daj się prosić!...

Zwierz

Rozsiadł się pod **drzewem** **zwierz**.

Ani **żółw** to, ani **jeź**,
nie **żyrafa** i nie **żubr**,
żaden żuraw, **żuk** czy **bóbr**.

Rozsiadł się pod **drzewem** **zwierz**:

rzędy kłów i **wzdłuż**, i **wszerz**,
ogon, **grzywa**, uszu **troje**,
zakurzonych skrzydeł roje.

Co to za **przedziwny** **zwierz**?

Sam go **spytaj**, jeśli **chcesz**.

A to historia!

A to **historia**! W moim **hamaku**
śpi **hipopotam**.

– **Halo**, **chłopaku**! –

wołam, lecz **hipcio** **chrapie** w najlepsze.

Chuligan **schował** brzuch w moim swetrze,

łapy okręcił polarem w **chmurki**

(o! spod tej **chmurki** sterczą pazurki!),

pod **ucho** wsunął **chustę** z frędzlami...

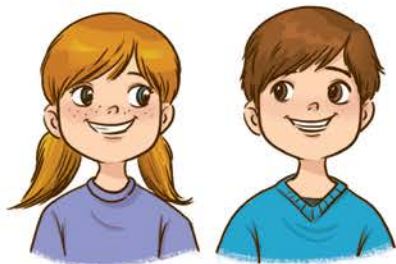
Chyba na dobre **chce** zostać z nami!

Hm... skoro tak, to... **Cicho** już, ciii!

Nie **hałasujmy**, **niech** sobie śpi.

Co już wiemy? Co potrafimy?

Wiemy, jak opracować kodeks klasowy. Staramy się go przestrzegać.

Dyskutujemy na różne tematy, na przykład: jakie są prawa dziecka, skąd się bierze szczęście, dlaczego warto czytać.

Czytamy opowiadania, baśnie, wiersze, legendy.

Ostrów, 1 grudnia 2015 roku
Kochany Święty Mikołaju!
Mam na imię Michał, chodzę do drugiej klasy.

Potrafimy napisać list, życzenia, zaproszenie.

Bawimy się w aktorów.

Staramy się poprawnie pisać wyrazy z trudnościami ortograficznymi.

Znamy wiele nowych słów,
na przykład: ekologia, meteorolog,
archeolog, recykling.

Wiemy, skąd się biorą
chmury i dlaczego pada deszcz,
jakie są źródła energii
i jak powstają nowe rośliny.

Umiemy zdobywać informacje.
Wiemy już dużo o wilkach,
pingwinach, owadach,
rybach i ptakach.

Prowadzimy obserwacje.
Eksperymentujemy.
Zorganizowaliśmy
festiwal nauki.

Znamy już
Arktykę, Antarktydę,
Jurę Krakowsko-Częstochowską,
Warmię i Mazury.

Uczymy się
nie tylko w klasie,
ale też na przykład
w pracowni rzeźbiarza,
manufakturze
papieru,
ogródku
meteorologicznym
i w leśnej pasiece.

Autorki: **Maria Lorek, Monika Zatorska**

Recenzentki: **Monika Szymańska, Katarzyna Lotkowska, Katarzyna Barbara Kochan**

Grafik, projekt okładki: **Katarzyna Trzeszczkowska, Katarzyna Mickiewicz, Piotr Gorzelańczyk**

Teksty literackie:

Agnieszka Frączek, Natalia Usenko, Marta Fox, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Edward Szymański, Janusz Korczak

Fotoedycja, rekwizyty: **Beata Stachańczyk, Mirosława Łukaszek**

Skład i łamanie: **Marcin Słociński**

Redakcja: **Andrzej Jabłoński, Włodzimierz Porębski**

Korekta: **Witold Ostrowski**

Wywiad z Marcinem Malec

Wydawca: **Fundacja Ekologiczna – Wychowanie i Sztuka „Elementarz”**

Wydanie I, 2018

Warunki korzystania z podręcznika: **www.elementarz.org**

Druk: **FISCHER Sp. z o o.**

Podręcznik jest rozpowszechniany na zasadach wolnej licencji **Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska**, z wyjątkiem zawartych w nim zdjęć pochodzących od agencji fotograficznych oraz zdjęć zawierających wizerunki dzieci.

Ilustratorzy:

Magdalena Babińska – s. 42, 43, 45, 48, 78, III strona okładki; **Marta Drapiewska** – I strona okładki, strona tytułowa, s. 6-7, 8, 9, 29, 30, 31, 43, 47, 49, 53, 64, 68, 69, 73; **Alicja Gapińska** – s. 28-29, 52, 62-63, 69, 78; **Andrzej Gosik** – s. 34-35; **Artur Gulewicz** – s. 14-15, 20-21, 78, 79; **Elżbieta Kidacka** – s. 18-19, 26-27, 38, 39, 54-55, 76-77, 78; **Daniel Rudnicki** – s. 10-11, 12-13; **Piotr Rychel** – II strona okładki, s. 24, 25; **Elżbieta Śmietanka-Combik** – s. 2, 5, 44, 45, 46, 47, 48, 65, 78; **Beata Stachańczyk** – s. 10-11, 12-13, 52, 53; **Beata Zdęba** – s. 74-75.

Fotograficy i fotografie:

Piłat/Sobociński – s. 13 (butelka w kranie), s. 23 (dziewczynka), s. 50-51 (dzieci w pracowni papieru), s. 52-53 (literki), s. 58-59 (szkłanki); **Tomasz Piłat** - s. 26 (strach na wróble s. 33 (wisioriki dla mamy), s. 45 (zakładka do książek); **Mirosława Łukaszek** – s. 5 (pochód 3 Majowy), s. 12-13 (dzieci), s. 44 (dzieci z książkami), s. 56-57 (dzieci), s. 58, 59 (dzieci), s. 66-67 (tło), s. 73 (aparat), s. 79 (tulipany); **Photogenica** – s. 10-11 (ryby), s. 46 (zeszyt), s. 51 (tabliczki gliniane); **Marcin Morawski** – s. 60-61 (cyber-ryba, Marcin Malec); **PIXABAY** – s. 36 (piórko, sójka), s. 37 (mysiokrólik, bielik, żuraw), s. 44 (stos książek), s. 51 (papirus), s. 60 (wrak samolotu, rafa koralowa), s. 65 (park), s. 67 (warzucha polska), s. 70 (zamek w Lidzbarku Warmińskim, kormoran), s. 70-71 (tło), s. 71 (ryś, bielik, żuraw, Krutynia), s. 73 (sprzęt do nurkowania, teleskop); **Włodzimierz Porębski** – s. 66 (Okiennik Wielki, zamek Ogrodzieniec), s. 67 (Pustynia Błędowska); https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grand_Rhinolophe.jpg – s. 67 (podkowiec duży); **Anita Lorek** – s. 37 (łabędź), s. 73 (łąka); **Ewa Libera** – s. 79 (pingwin, góra lodowa); **Andrzej Kozik** – s. 72 (tło); **Krzysztof Hrynczyszyn** – s. 60 (nurek); **Paweł Socha** – s. 66 (jaskinia w Łutowcu); **Paweł Kokoszka** – s. 67 (przytulnia krakowska); **Czesław Libera** – s. 71 (kanał Elbląski);

s. 51 (tabliczki woskowe) dzięki uprzejmości: **MANUFATURA PAPIERU CZERPANEGO w KOBYŁCE.**

„My i nasza szkoła. Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 2. Część 4” autorek Marii Lorek, Moniki Zatorskiej zostaje dopuszczony z mocy prawa do użytku szkolnego (art. 22c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn. Zm.). Rok dopuszczenia: 2018; nr dopuszczenia: 884/4/2018

Podręczniki z interaktywnymi ćwiczeniami dostępne są bezpłatnie na platformie: **www.mcourser.pl/SztukaUczenia**

BEZPIECZNE WAKACJE

112 numer alarmowy

997 numer alarmowy

998 straż pożarna

999 pogotowie ratunkowe

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 2
składa się z czterech części:

1. część

2. część

3. część

4. część

Katowice 2018
ISBN 978-83-86566-30-3 (całość)
ISBN 978-83-86566-39-6 (część 4)

Podręczniki interaktywne:
www.mcourser.pl/SztukaUczenia
www.podrecznikizklasa.pl

